

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

A7-0086/2012

30.3.2012

SPRAWOZDANIE

w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka na świecie oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie, w tym wpływu na strategiczną politykę UE w dziedzinie praw człowieka (2011/2185 (INI))

Komisja Spraw Zagranicznych

Sprawozdawca: Richard Howitt

RR\897948PL.doc

PE478.549v04-00

PL

Zjednoczona w różnorodności

PL

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
OPINIA KOMISJI ROZWOJU	41
OPINIA KOMISJI PRAW KOBIET I RÓWNOUPRAWNIENIA	44
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	52

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka na świecie oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie, w tym wpływu na strategiczną politykę UE w dziedzinie praw człowieka

(2011/2185(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając sprawozdanie roczne UE dotyczące praw człowieka i demokracji na świecie w 2010 r. (11501/2/11), opublikowane przez Europejską Służbę Działań Zewnętrznych w dniu 26 września 2011 r.,
- uwzględniając wspólny komunikat Wysokiej Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Komisji Europejskiej do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2011 r. pt. „Prawa człowieka i demokracja w centrum działań zewnętrznych UE – dążenie do bardziej skutecznego podejścia” (COM(2011) 886),
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie nietolerancji, dyskryminacji i przemocy na tle religijnym lub wyznaniowym przyjęte na 3069. posiedzeniu Rady do Spraw Zagranicznych w Brukseli w dniu 21 lutego 2011 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 lutego 2006 r. w sprawie klauzuli dotyczącej praw człowieka i demokracji w umowach zawieranych przez Unię Europejską¹,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 lutego 2010 r. w sprawie trzynastej sesji Rady Praw Człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych (Genewa, 1–26 marca 2010 r.)²,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie Konferencji Rewizyjnej Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego w Kampali, Uganda³, rezolucje i deklaracje przyjęte przez Konferencję Rewizyjną w Kampali (Uganda) w dniach 31 maja–11 czerwca 2011 r., a także zobowiązania składane przez UE,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 listopada 2011 r. w sprawie poparcia Unii Europejskiej dla Międzynarodowego Trybunału Karnego: stojąc w obliczu wyzwań i pokonując trudności⁴,
- uwzględniając decyzję Rady 2011/168/WPZiB z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie Międzynarodowego Trybunału Karnego⁵ oraz zmieniony plan działania,
- uwzględniając deklarację ONZ o obrońcach praw człowieka, działania specjalnych

---

¹Dz.U. C 290E z 29.11.2006, s. 107.

²Dz.U. C 348E z 21.12.2010, s. 6.

³Dz.U. C 161E z 31.5.2011, s. 78.

⁴Dz.U. C 59E z 28.2.2012, s. 150.

⁵Dz.U. L 76 z 22.3.2011, s. 56.

przedstawicieli Sekretarza Generalnego ONZ ds. obrońców praw człowieka, wytyczne UE dotyczące obrońców praw człowieka, a także swoją rezolucję z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie strategii politycznych UE na rzecz obrońców praw człowieka¹,

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie priorytetów oraz zarysu ram nowej polityki UE w dziedzinie walki z przemocą wobec kobiet²,
- uwzględniając wytyczne UE w sprawie propagowania i ochrony praw dziecka, wytyczne UE w sprawie dzieci w konfliktach zbrojnych oraz wiele poprzednich rezolucji Parlamentu Europejskiego poruszających te zagadnienia,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 listopada 2010 r. w sprawie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw w międzynarodowych umowach handlowych³,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zewnętrznego wymiaru polityki społecznej promującej standardy pracy, standardy socjalne i odpowiedzialność społeczną przedsiębiorstw europejskich⁴,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie polityk zewnętrznych UE na rzecz demokratyzacji⁵,
- uwzględniając Umowę o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony, podpisaną w Kotonu w dniu 23 czerwca 2000 r., i jej późniejsze zmiany z lutego 2005 r. i czerwca 2010 r.,
- uwzględniając wszystkie swoje rezolucje w sprawie drastycznych przypadków łamania praw człowieka, demokracji i praworządności,
- uwzględniając deklarację ONZ z 1981 r. o likwidacji wszystkich form nietolerancji i dyskryminacji religijnej i wyznaniowej,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 66/167 w sprawie zwalczania nietolerancji, negatywnych stereotypów, piętnowania, dyskryminacji, podlegania do przemocy oraz przemocy na tle religijnym i wyznaniowym,
- uwzględniając konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych w sprawie europejskiej polityki sąsiedztwa przyjęte w dniu 20 czerwca 2011 r. na jej 3101. posiedzeniu,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 27 października 2011 r. w sprawie Tybetu, w szczególności samospalenia mniszek i mnichów⁶,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 maja 2010 r. w sprawie kompetencji w zakresie

---

¹Dz.U. C 236E z 12.8.2011, s. 69.

²Dz.U. C 176E z 16.6.2011, s. 25.

³Dz.U. C 34E z 3.2.2011, s. 186.

⁴Dz.U. C 240E z 18.8.2011, s. 52.

⁵Dz.U. C 291E z 4.10.2011, s. 238.

⁶Dz.U. C 48E z 18.2.2012, s. 239.

przekazywania uprawnień ustawodawczych¹,

- uwzględniając oświadczenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie stosowania aktów delegowanych w przyszłych wieloletnich ramach finansowych (WRF) na lata 2014-2020, załączone do jego rezolucji z dnia 1 grudnia 2011 r. w sprawie wspólnego tekstu zatwierdzonego przez komitet pojednawczy i dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1934/2006 ustanawiające: instrument finansowania współpracy z państwami i terytoriami uprzemysłowionymi oraz innymi państwami i terytoriami o wysokim dochodzie²,
- uwzględniając konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych w sprawie Europejskiej Fundacji na rzecz Demokracji przyjęte w dniu 1 grudnia 2011 r. na jej 3130. posiedzeniu oraz deklarację w sprawie ustanowienia Europejskiej Fundacji na rzecz Demokracji przyjętą na forum COREPER-u w dniu 15 grudnia 2011 r.,
- uwzględniając art. 3 i 21 Traktatu o Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 207 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając wytyczne Unii Europejskiej w zakresie praw człowieka,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 1236/2005 w sprawie handlu niektórymi towarami, które mogłyby być użyte do wykonywania kary śmierci, tortur lub innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karan³,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 października 2010 r. w sprawie Światowego Dnia przeciwko Karze Śmierci⁴,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 grudnia 2010 r. w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka na świecie za rok 2009 oraz polityki UE w tym zakresie⁵,
- uwzględniając przyjęcie przez Radę Ministrów Rady Europy w dniu 7 kwietnia 2011 r. Konwencji w sprawie zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego NZ nr 65/208 z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie egzekucji pozasądowych, doraźnych lub arbitralnych,
- uwzględniając rezolucje Zgromadzenia Ogólnego ONZ 46/121, 47/134 i 49/179 dotyczące praw człowieka i skrajnego ubóstwa, 47/196 w sprawie ustanowienia Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem oraz 50/107 w sprawie obchodów Międzynarodowego Roku Zwalczania Ubóstwa oraz ogłoszenia Pierwszej Dekady Walki

---

¹Dz.U. C 81E z 15.3.2011, s. 6.

²Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0533.

³Dz.U. C 236E z 12.8.2011, s. 107.

⁴Dz.U. C 371E z 20.12.2006, s. 5.

⁵Dz.U. C 93E z 25.3.2011, s. 200.

z Ubóstwem,

- uwzględniając dokumenty Rady Gospodarczo-Społecznej ONZ E/CN.4/Sub.2/1996/13, E/CN.4/1987/NGO/2, E/CN.4/1987/SR.29 i E/CN.4/1990/15 dotyczące praw człowieka i skrajnego ubóstwa, E/CN.4/1996/25 w sprawie prawa do rozwoju oraz rezolucję Podkomisji ONZ ds. Zapobiegania Dyskryminacji i Ochrony Mniejszości 1996/25 w sprawie wykonania praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych,
- uwzględniając sprawozdanie specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. skrajnego ubóstwa i praw człowieka (A/66/265), w którym poddano analizie przepisy ustawodawcze, wykonawcze i praktyki prowadzące do karania, izolowania i kontrolowania osób żyjących w ubóstwie oraz do naruszania ich autonomii,
- uwzględniając rezolucję Rady Praw Człowieka ONZ nr 17/13 z dnia 17 czerwca 2011 r. dotyczącą skrajnego ubóstwa i praw człowieka oraz wszystkie inne właściwe rezolucje Rady Praw Człowieka,
- *uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 13 października 2011 r. pt. „Zwiększanie wpływu unijnej polityki rozwoju – program działań na rzecz zmian” (COM(2011)0637),*
- *uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 1325, 1820, 1888, 1889 i 1960 w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa,*
- *uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych nr 65/276 z dnia 3 maja 2011 r. w sprawie udziału Unii Europejskiej w pracach Organizacji Narodów Zjednoczonych,*
- *uwzględniając przedłożony przez Komisję wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 grudnia 2011 r. określającego wspólne zasady i procedury wdrażania unijnych instrumentów na rzecz działań zewnętrznych (COM(2011) 842),*
- *uwzględniając przedłożony przez Komisję wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 grudnia 2011 r. w sprawie ustanowienia instrumentu finansowego na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka na świecie (COM(2011) 844),*
- *uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 grudnia 2011 r. w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa¹,*
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji Europejskiej i Wysokiej Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa do Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów z dnia 8 marca 2011 r. zatytułowany „Partnerstwo na rzecz demokracji i wspólnego dobrobytu z południowym regionem Morza Śródziemnego” (COM(2011)

---

¹Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0576.

200),

- uwzględniając wspólny komunikat wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz Komisji z dnia 25 maja 2011 r. pt. „Nowa koncepcja działań w obliczu zmian zachodzących w sąsiedztwie” (COM(2011) 303),
- **uwzględniając komunikat Komisji Europejskiej pt. „Odnowiona strategia UE na lata 2011–2014 dotycząca społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw” (COM(2011) 681) oraz „Analizę ram prawnych w zakresie praw człowieka i ochrony środowiska, mających zastosowanie do przedsiębiorstw europejskich działających poza granicami Unii Europejskiej”, przeprowadzoną przez Uniwersytet Edynburski w październiku 2010 r.,**
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 listopada 2010 r. w sprawie praw człowieka oraz norm społecznych i środowiskowych w międzynarodowych umowach handlowych¹,
- *uwzględniając swoje zalecenie dla Rady z dnia 2 lutego 2012 r. w sprawie spójnej polityki wobec reżimów, wobec których UE stosuje środki ograniczające w sytuacji, gdy ich przywódcy działają na rzecz osobistych i handlowych interesów w granicach UE²,*
- uwzględniając opublikowane 16 maja 2011 r. **sprawozdanie specjalnego sprawozdawcy ONZ (A/HRC/17/27) w sprawie propagowania i ochrony prawa do wolności poglądów i wolności wypowiedzi, w którym zwraca się uwagę na zastosowanie międzynarodowych norm i standardów praw człowieka w zakresie wolności poglądów i wypowiedzi do internetu jako jednego ze środków komunikacji,**
- uwzględniając sprawozdanie roczne specjalnego przedstawiciela Sekretarza Generalnego ONZ z dnia 13 stycznia 2012 r. w sprawie przemocy wobec dzieci, w którym potwierdzono opartą na prawach człowieka normatywną podstawę wolności dzieci od przemocy oraz zaapelowano o powszechną ratyfikację protokołów fakultatywnych do Konwencji o prawach dziecka i wprowadzenie w życie przepisów krajowych zakazujących wszystkich form przemocy wobec dzieci,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 maja 2011 r. w sprawie rozwoju wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony po wejściu w życie Traktatu z Lizbony³,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka oraz wszelkie istotne międzynarodowe akty dotyczące praw człowieka,
- uwzględniając Kartę Narodów Zjednoczonych,
- uwzględniając wszystkie konwencje praw człowieka ONZ oraz fakultatywne protokoły do nich⁴,

---

¹Dz.U. C 34E z 3.2.2011, s. 195.

²Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0018.

³Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0228.

⁴ Konwencja ONZ przeciwko torturom; Konwencja ONZ o prawach dziecka; Konwencja ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet; Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych;

- uwzględniając przyjętą przez ONZ Deklarację praw ludów tubylczych,
  - uwzględniając Europejską konwencję praw człowieka i podstawowych wolności oraz trwające negocjacje dotyczące przystąpienia UE do tej konwencji,
  - uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej¹,
  - uwzględniając art. 48 oraz art. 119 ust. 2 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinie Komisji Rozwoju i Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A7-0086/2012),
- A. mając na uwadze, że traktaty założycielskie zobowiązują Unię do kierowania się w swoich działaniach zewnętrznych zasadami demokracji, państwa prawa, powszechności i niepodzielności praw człowieka i podstawowych wolności, poszanowania godności ludzkiej i praw mniejszości, równości i solidarności oraz respektowania zasad Karty Narodów Zjednoczonych i prawa międzynarodowego;
- B. mając na uwadze, że sprawiedliwość i zasada państwa prawa są filarami trwałego pokoju gwarantującymi prawa człowieka i podstawowe wolności; mając na uwadze, że Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego ma decydujący wkład w poszanowanie praw człowieka i prawa międzynarodowego oraz walkę z bezkarnością;
- C. mając na uwadze, że demokracja, zasada państwa prawa, sprawiedliwość i odpowiedzialność są najlepszą gwarancją praw człowieka, podstawowych wolności, tolerancji i równości;
- D. mając na uwadze, że wolność myśli, sumienia i religii jest jedną z fundamentalnych zasad Unii Europejskiej oraz że należy stale dawać temu wyraz w jej działaniach zewnętrznych;
- E. mając na uwadze, że istnieje związek pomiędzy prawami człowieka a rozwojem; mając na uwadze, że prawa człowieka mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia i utrzymania milenijnych celów rozwoju;
- F. mając na uwadze, że wolność sumienia, religii, opinii i słowa bez ryzyka ukarania przez władze to powszechne prawa podstawowe;
- G. mając na uwadze, że obrońcy praw człowieka odgrywają zasadniczą rolę w ochronie i wspieraniu podstawowych praw człowieka oraz umacnianiu demokracji;
- H. mając na uwadze, że organizacje pozarządowe mają podstawowe znaczenie dla rozwoju i pomyślności demokratycznych społeczeństw oraz propagowania wzajemnego porozumienia i tolerancji;
- I. mając na uwadze, że wolność religii lub przekonań jest coraz bardziej zagrożona w wielu częściach świata w związku z ciągłym wprowadzaniem ograniczeń rządowych i społecznych, co prowadzi do dyskryminacji, nietolerancji i przemocy wobec jednostek i

---

Międzynarodowa konwencja w sprawie ochrony wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem.

¹Dz.U. C 303 z 14.12.2007, s. 1.

wspólnot religijnych, w tym przedstawiciele mniejszości religijnych;

- J. mając na uwadze, że należy wyciągnąć wnioski z poniesionych przez Unię Europejską w przeszłości porażek przy modyfikowaniu swoich działań zewnętrznych poprzez umieszczenie praw człowieka i demokracji w centrum unijnych strategii politycznych oraz przy wspieraniu transformacji w państwach rządzonych przez reżimy autorytarne i tym samym de facto wspieraniu tych reżimów, w szczególności w tych przypadkach, gdzie dążenie do stabilności i bezpieczeństwa przesłoniło opartą na zasadach politykę wspierania demokracji i praw człowieka; ***mając na uwadze, że porażki te wskazały na potrzebę ponownego zdefiniowania obecnych instrumentów UE stosowanych w tym zakresie oraz opracowania nowych narzędzi takich jak Europejska Fundacja na rzecz Demokracji, będąca wyspecjalizowanym i proaktywnym narzędziem UE o prostej strukturze, która wpływa na jego opłacalność, efektywność decyzyjną i skuteczność reagowania, zdolnym do wykorzystywania dogłębnej wiedzy i analizy sytuacji lokalnej w krajach wpływu poprzez bezpośrednią współpracę z lokalnymi partnerami i bliźniaczymi partnerami europejskimi i lokalnymi oraz wykorzystywanie, bezpośrednio lub poprzez przekazywanie środków finansowych za pośrednictwem, zasobów UE, państw członkowskich i innych podmiotów w celu wsparcia zdolności społeczeństwa obywatelskiego na rzecz rozwoju opozycji demokratycznej, a także podmiotów politycznych dążących do przeprowadzenia zmian demokratycznych w krajach niedemokratycznych oraz krajach przechodzących transformację w sposób zapewniający wzajemne bezpieczeństwo i umożliwiający, w stosownych przypadkach, wyrażenie odmowy;***
- K. mając na uwadze, że wolne i sprawiedliwe wybory są zaledwie pierwszym krokiem w kierunku demokracji, która jest procesem długoterminowym opierającym się na prawach człowieka, poszanowaniu zasady państwa prawa i dobrym sprawowaniu rządów;
- L. mając na uwadze, że egzekwowanie klauzul dotyczących praw człowieka i uwarunkowań odnoszących się do poszanowania praw człowieka, które są zawarte w umowach o partnerstwie między UE i państwami trzecimi obejmujących pomoc rozwojową UE, wciąż jest niezadowolające;
- M. mając na uwadze, że w 2010 r. przypadła dziesiąta rocznica przyjęcia rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 z 2000 r. w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa; ***mając jednak na uwadze, że w celu wdrożenia tej rezolucji w UE i na całym świecie konieczne jest podjęcie dodatkowych wysiłków;***
- N. mając na uwadze, że różne państwa członkowskie mają do zaoferowania wyjątkowe doświadczenia związane z przewyciężeniem reżimów autorytarnych w przeszłości, oraz mając na uwadze, że takie doświadczenia związane z transformacją powinny być lepiej wykorzystywane w stosunkach Unii z krajami partnerskimi w celu wzmocnienia demokracji i praw człowieka;
- O. mając na uwadze, że sprawozdanie roczne UE dotyczące praw człowieka i demokracji na świecie w 2010 r. umożliwi ogólny przegląd polityki UE w tym zakresie;
- P. mając na uwadze, że celem niniejszej rezolucji jest zbadanie, ocena, i – o ile to konieczne – wyrażenie konstruktywnej krytyki wobec działań podejmowanych przez Komisję, Radę,

wysoką przedstawiciel i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych w zakresie praw człowieka oraz ogólnych działań Parlamentu, w celu podsumowania działań UE oraz wniesienia wkładu w przegląd polityki Unii w tym zakresie;

Uwagi ogólne

1. podkreśla, że jeżeli Unia Europejska (UE) w swoich działaniach zewnętrznych pragnie być wiarygodnym podmiotem, musi działać konsekwentnie i zgodnie ze zobowiązaniami wynikającymi z Traktatu i prawodawstwa wspólnotowego oraz unikać różnic standardów między swoją polityką w zakresie praw człowieka i polityką zewnętrzną w innych dziedzinach, między polityką wewnętrzną i zewnętrzną, a także w swoich stosunkach z państwami trzecimi, a ponadto musi połączyć to podejście z wyzwaniem odnoszącym się do opracowania krajowych dokumentów strategicznych i wdrożenia planów działań dotyczących praw człowieka, które muszą również obejmować demokratyzację, odzwierciedlać specyfikę poszczególnych krajów jeśli chodzi o ich wpływ i uwzględniać pełne wykorzystanie właściwych instrumentów UE;
2. podkreśla, że konieczne jest podjęcie odpowiednich działań uniemożliwiających naruszanie lub osłabianie praw obywatelskich i podstawowych wolności w czasach kryzysu gospodarczego;
3. podkreśla ponadto, że polityka Unii powinna być ponadto konsekwentna i powinna być wzorem w Unii Europejskiej, a także powinna być spójna i zgodna z podstawowymi wartościami i zasadami, aby zmaksymalizować wiarygodność Unii Europejskiej na arenie międzynarodowej i efektywność prowadzonej polityki w dziedzinie praw człowieka;
4. przypomina, że prawa gospodarcze i społeczne stanowią integralną część praw człowieka od czasu przyjęcia w 1948 r. Powszechnej deklaracji praw człowieka; jest w związku z tym zdania, że UE powinna koniecznie pomóc w zapewnieniu egzekwowania tych praw w krajach najslabiej rozwiniętych i krajach rozwijających się, z którymi podpisuje umowy międzynarodowe, w tym także w ramach podpisywania umów handlowych;
5. uważa, że zmiana dyrektyw w dziedzinie azylu powinna położyć kres ciągłym wątpliwościom dotyczącym praw człowieka, a także zarzutom stosowania przez państwa członkowskie podwójnych standardów w tym zakresie; sądzi, że państwa członkowskie powinny przedłożyć tabele korelacji odnoszące się do istotnych postanowień dyrektyw, by umożliwić odpowiednią kontrolę ich wdrożenia; podkreśla, że trudne zadanie związane z opracowaniem wspólnej polityki jest szansą na skorzystanie z najlepszych praktyk; zwraca uwagę na rolę, jaką ma do odegrania Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO); ***nalega, aby państwa członkowskie odegrały pewną rolę w przesiedlaniu uchodźców, i ponawia swoje żądania dotyczące opracowania prawdziwego wspólnego programu UE na rzecz przesiedlania uchodźców;***
6. wzywa Stany Zjednoczone do wywiązania się ze swojego zobowiązania do zamknięcia więzienia w Zatoce Guantanamo; apeluje do państw członkowskich o zwiększenie wysiłków na rzecz przesiedlania więźniów niebędących Europejczykami zwolnionych z więzienia w Zatoce Guantanamo, którzy nie mogą zostać repatriowani do swoich ojczyzn, ponieważ grożą im tam śmierć, tortury lub okrutne i nieludzkie traktowanie;

7. wzywa z naciskiem UE, państwa członkowskie i Komisję Europejską do podjęcia koniecznych działań, aby zapewnić ratowanie na morzu migrantów próbujących dotrzeć do Unii, oraz do zapewnienia koordynacji i współpracy między państwami członkowskimi i właściwymi organami, aby zapobiec rozbijaniu się statków i śmierci setek kobiet, dzieci i mężczyzn na morzu;
8. wspiera negocjacje dotyczące przystąpienia przez UE do Europejskiej konwencji praw człowieka i podstawowych wolności oraz ubolewa nad obstrukcyjnym podejściem niektórych państw członkowskich, w szczególności Francji i Wielkiej Brytanii;
9. z zadowoleniem przyjmuje opracowanie krajowych dokumentów strategicznych na rzecz praw człowieka i podkreśla, że powinny one obejmować również proces demokratyzacji; wzywa do ich szybkiego wdrożenia za pomocą planów działań uzupełniających te strategie, opartych na procesach szeroko zakrojonych konsultacji z lokalnymi i międzynarodowymi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, na analizach sytuacji i potrzeb w każdym kraju oraz na pełnym wykorzystaniu właściwych instrumentów UE; **podkreśla potrzebę wykorzystywania wspomnianych krajowych dokumentów strategicznych jako dokumentów referencyjnych oraz ich włączenia do wszystkich strategii politycznych i właściwych zewnętrznych instrumentów finansowych; ponawia swój apel o udostępnienie Parlamentowi krajowych dokumentów strategicznych; podkreśla potrzebę zachowania spójności i unikania podwójnych standardów;**
10. **zwraca uwagę na kluczową rolę, jaką społeczeństwo obywatelskie odgrywa na rzecz ochrony i propagowania demokracji i praw człowieka; apeluje o zakończenie wyznaczania osób odpowiedzialnych za kontakty ze społeczeństwem obywatelskim i obrońcami praw człowieka w ramach delegacji UE; podkreśla, że kontakty UE ze społeczeństwem obywatelskim powinny opierać się na faktycznym partnerstwie, w tym na systematycznym, nawiązanym w odpowiednim czasie i regularnym dialogu, na równych prawach, które musi zapewnić aktywny udział podmiotów społeczeństwa obywatelskiego w procesie dobrego sprawowania rządów; zaznacza, że informacje zebrane w ramach tych kontaktów powinny być wykorzystywane, lecz także chronione w ramach polityki Unii Europejskiej, w szczególności na podstawie klauzul dotyczących demokracji i praw człowieka; kładzie nacisk na konieczność ulepszenia wymiany informacji między poszczególnymi podmiotami zajmującymi się obroną praw człowieka na świecie, w celu umożliwienia im pogłębienia wiedzy dotyczącej podejmowanych czynności i działań – zwłaszcza w odniesieniu do szczególnych przypadków – jak również dotyczącej napotykanych trudności; w związku z tym podkreśla konieczność ustanowienia mechanizmu monitorowania społeczeństwa obywatelskiego w celu zapewnienia jego systematycznego udziału w procesie wdrażania umów i programów; jednocześnie z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy takie jak Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego oraz zachęca instytucje UE do lepszego wykorzystywania zaleceń i deklaracji opracowanych na Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego w 2009 r. w Brukseli, a następnie w 2010 r. w Berlinie i w 2011 r. w Poznaniu;**
11. ubolewa, że niektóre kraje partnerskie UE wszczynają upolitycznione i sfalszowane procesy, co prowadzi do naruszenia praw człowieka i podstawowych norm państwa prawa; jest głęboko zaniepokojony tym, że mimo międzynarodowych apeli we

wspomnianych państwach trzecich nie podjęto żadnych działań w celu zagwarantowania i poszanowania praw osób skazanych w procesach o podłożu politycznym;

12. podkreśla, że ułatwianie bezpośredniego udziału obywateli w życiu publicznym poprzez ich bezpośredni udział w partiach politycznych na szczeblu krajowym i europejskim jest podstawowym prawem do wyrażania opinii oraz prawem demokratycznym;
13. wzywa UE do podejmowania dalszych działań, skutecznego włączania kwestii praw człowieka i demokracji w główny nurt współpracy na rzecz rozwoju oraz do zadbania o to, by programy rozwoju UE przyczyniały się do wypełniania przez kraje partnerskie ich międzynarodowych zobowiązań w dziedzinie praw człowieka; wzywa również do tego, aby prawa człowieka i demokracja zostały uwzględnione w programach łączących pomoc humanitarną, odnowę struktur i rozwój (LRRD) ze względu na ich istotne znaczenie w procesie przejścia z fazy nadzwyczajnej sytuacji humanitarnej do rozwoju;
14. z zadowoleniem przyjmuje szczególne znaczenie, jakie w komunikacie zatytułowanym „Zwiększanie wpływu unijnej polityki rozwoju – program działań na rzecz zmian”¹ nadano prawom człowieka, demokracji i praworządności, oraz podkreśla, że demokracja, poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności, dobre rządy, pokój i bezpieczeństwo stanowią wstępne warunki – i są powiązane wzajemną synergią i uzupełniają się w odniesieniu do – rozwoju, zmniejszenia ubóstwa i realizacji milenijnych celów rozwoju; potwierdza znaczenie ukierunkowanej na prawa człowieka polityki rozwoju oraz wzywa UE do wyznaczenia w programach rozwoju konkretnych, wymiernych, osiągalnych i określonych w czasie celów w zakresie praw człowieka i demokracji; zwraca się do UE, aby przeznaczająca pomoc na rzecz rozwoju głównie na skuteczniejsze tworzenie instytucji oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego w krajach otrzymujących pomoc, ponieważ czynniki te mają podstawowe znaczenie dla dobrego sprawowania rządów oraz dla zapewnienia rozliczalności i odpowiedzialności za procesy rozwoju; apeluje o nadanie większego znaczenia klauzulom dotyczącym praw człowieka i warunkowości w programach wspieranych przez UE; wzywa Europejską Służbę Działań Zewnętrznych i Komisję do poszukiwania nowych sposobów zapewnienia ściślejszego związku między dialogiem w sprawie praw człowieka z krajami partnerskimi a współpracą na rzecz rozwoju.
15. podkreśla, że UE powinna dopilnować, by jej działania w dziedzinie polityki rozwojowej, budowania pokoju, zapobiegania konfliktom i bezpieczeństwa międzynarodowego wzajemnie się umacniały; podkreśla w tym kontekście potrzebę opracowania odpowiednich strategii na rzecz krajów w niestabilnej sytuacji;
16. zaznacza współzależność pomiędzy skrajnym ubóstwem a brakiem praw człowieka oraz podkreśla konieczność dopracowania ogółu zasad stosowania norm i kryteriów dotyczących praw człowieka w kontekście zwalczania skrajnego ubóstwa;
17. powtarza, że 70% ubogiej ludności świata zamieszkuje obszary wiejskie i że przeżycie oraz dobrobyt tej ludności zależą bezpośrednio od zasobów naturalnych, a ubodzy mieszkańcy obszarów miejskich są także zależni od tych zasobów; **wzywa UE do obrony dostępu mieszkańców do niezbędnych do życia zasobów naturalnych ich państw,**

---

¹COM(2011)0637.

dostępu do ziemi i do bezpieczeństwa żywnościowego jako prawa podstawowego; wyraża ubolewanie z powodu tego, że znaczna liczba osób nie ma dostępu do dóbr podstawowych takich jak woda; zwraca uwagę na prawa określone w Międzynarodowym pakcie praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych ONZ, takie jak prawo do właściwego odżywiania się, minimalnego standardu socjalnego, nauki, opieki zdrowotnej, korzystania ze sprawiedliwych i korzystnych warunków pracy i prawo do udziału w życiu kulturalnym, które powinny być traktowane w równy sposób;

Sprawozdanie roczne UE za 2010 r.

18. podkreśla znaczenie sprawozdania rocznego UE dotyczącego praw człowieka i demokracji w procesie analizy i oceny polityki UE w tym zakresie; zauważa z ubolewaniem, że po raz pierwszy od przedłożenia sprawozdań rocznych dotyczących praw człowieka na świecie wysoka przedstawiciel/wiceprzewodnicząca Komisji i/lub Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) w ogóle nie przedstawiły w tym roku na sesji plenarnej tego sprawozdania, i zdecydowanie zachęca wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą do terminowego przedstawiania takich sprawozdań Parlamentowi w przyszłości;
19. ubolewa nad dość opisowym charakterem sprawozdania rocznego i nadmiernym skupianiem się na działaniach jednorazowych; ponawia swój wniosek o przedstawianie systematyczniejszego podejścia, obejmującego wykorzystanie wskaźników i wartości odniesienia dla poszczególnych krajów, oraz o analizę wyników w porównaniu do tych celów w sprawozdaniu rocznym, co ułatwi merytoryczną ocenę działań;
20. ***z zadowoleniem przyjmuje zawarty w tegorocznym sprawozdaniu obszerny rozdział dotyczący przemocy wobec kobiet i praw dziecka; w tym kontekście zwraca uwagę na plagi takie jak przymusowa aborcja i selektywna aborcja ze względu na płeć, przymusowa sterylizacja i okaleczanie żeńskich narządów płciowych; dostrzega priorytetowe znaczenie wsparcia na rzecz zniesienia na całym świecie kary śmierci i przeprowadzenia reformy wymiaru sprawiedliwości; popiera praktyczne skupienie się przez wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą na działaniach UE na forach międzynarodowych;***
21. zauważa, że w rocznym sprawozdaniu brakuje osobnej sekcji poświęconej rozwojowi; podkreśla, że – zwłaszcza po wejściu w życie Traktatu z Lizbony i zważywszy na obecną zintegrowaną strategię na rzecz praw człowieka – w sprawozdaniu rocznym należy poświęcić jedną sekcję tematyczną kwestiom praw człowieka i rozwoju;
22. wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą, by w trakcie opracowywania przyszłych sprawozdań rocznych podejmowała w odpowiednim czasie aktywne, systematyczne, przejrzyste i kompleksowe konsultacje z Parlamentem i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się prawami człowieka oraz publicznie zachęcała wszystkie zainteresowane organizacje do wnoszenia swojego wkładu, a także częściej wykorzystywała sieci społeczne i media w celu podjęcia konsultacji z możliwie jak największą liczbą organizacji; ponadto wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą, by podejmowała systematyczne konsultacje z Parlamentem oraz informowała o sposobie uwzględnienia rezolucji Parlamentu; zwraca

się do wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej o regularniejsze informowanie, na wniosek Parlamentu, o stanie przygotowania przyszłych sprawozdań rocznych;

Włączenie w główny nurt

23. *zwraca uwagę na oświadczenie wysokiej przedstawiciel/ wiceprzewodniczącej złożone w Parlamencie w dniu 13 grudnia 2011 r. w odpowiedzi na stałe wezwanie Parlamentu do ustanowienia specjalnego przedstawiciela UE ds. praw człowieka; wzywa do tego, aby w przypadku, gdy takie stanowisko zostanie utworzone, specjalny przedstawiciel Unii Europejskiej miał uprawnienia międzysektorowe, umożliwiające opracowanie polityki spójności, mającej na celu włączenie praw człowieka do wszystkich obszarów polityki Unii Europejskiej; ostrzega jednak przed próbami oddzielenia polityki w dziedzinie praw człowieka od ogólnych zewnętrznych strategii politycznych w wyniku powołania takiego specjalnego przedstawiciela;*
24. uważa za niezwykle istotne, by umowy międzynarodowe, a w szczególności dotyczące handlu, energii, readmisji, bezpieczeństwa i współpracy technicznej, nie były sprzeczne z podstawowymi zasadami UE zapisanymi w art. 21 Traktatu UE; proponuje sporządzanie ocen wpływu w zakresie praw człowieka, z uwzględnieniem wartości odniesienia, zarówno przed rozpoczęciem negocjacji w sprawie tego rodzaju umów, jak i na etapie negocjacji, wraz z następującymi po nich regularnymi sprawozdaniami z postępu, obejmującymi oceny przeprowadzone przez instytucje i służby UE odpowiedzialne za ich realizację, a także oceny sporządzone przez lokalne i międzynarodowe organizacje społeczeństwa obywatelskiego, należące do zinstytucjonalizowanego mechanizmu monitorowania przez społeczeństwo obywatelskie; pod tym względem nalega na pełne zastosowanie art. 218 Traktatu UE, zgodnie z którym Komisja ma obowiązek informowania Parlamentu i Rady, na wszystkich etapach, o prowadzonych z państwami trzecimi negocjacjach w sprawie umów międzynarodowych; w związku z tym uważa, że niezwykle ważne jest udostępnienie instytucjom UE wysokiej jakości niezależnej wiedzy na temat sytuacji panującej w poszczególnych państwach w odniesieniu do praw człowieka i demokracji;
25. zaleca opracowanie zestawu działań praktycznych, wiążącego dla wszystkich funkcjonariuszy UE zaangażowanych w działania zewnętrzne oraz dla wszystkich pracowników państw członkowskich uczestniczących w działaniach operacyjnych agencji Unii Europejskiej, w tym agencji FRONTEX, a także dla ekspertów pracujących w imieniu UE i finansowanych przez UE, którzy powinni przestrzegać międzynarodowych norm i standardów, i służącego wyjściu poza ogólne koncepcje włączania praw człowieka w nurt polityki; *podkreśla konieczność nadania obowiązkowego charakteru szkoleniom z dziedziny praw człowieka w całej ESDZ oraz odpowiednich częściach struktury Komisji; zaleca uwzględnienie zadań, które są związane z włączaniem w nurt polityki, w opisach zadań funkcjonariuszy jako elementu dorocznej oceny pracowników;*
26. ponadto zaleca, aby w przypadku stwierdzenia rażącego naruszenia praw człowieka przez kraj partnerski, z którym zawarta została umowa międzynarodowa taka jak UPiW, UE podejmowała odważniejsze działania związane z nałożeniem odpowiednich sankcji przewidzianych w klauzulach umownych dotyczących praw człowieka, łącznie z możliwością czasowego zawieszenia umowy;

27. podkreśla znaczenie opracowania odpowiednich programów następczych opierających się na sprawozdaniach z unijnej misji obserwacji wyborów w ścisłej współpracy z Parlamentem Europejskim, przy jednoczesnym zapewnieniu, że tego rodzaju programy następcze są również powiązane z programami rozwojowymi;
28. podkreśla, że w procesie włączania międzynarodowego wymiaru sprawiedliwości należy systematycznie uwzględniać walkę z bezkarnością oraz zasadę komplementarności w szerszym kontekście pomocy handlowej, rozwojowej i na rzecz państwa prawa; **podkreśla potrzebę zwrócenia uwagi w pierwszej kolejności na rehabilitację ofiar i społeczności dotkniętych konfliktami oraz na ich ponowne włączenie do społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem słabszych grup społecznych, w tym kobiet, dzieci, młodych ludzi i osób niepełnosprawnych; podkreśla znaczenie ustanowienia struktur konstytucyjnych, w tym skutecznego systemu prawnego, rozdziału władzy i stworzenia uznanego i niezależnego systemu sądowego, w celu wzmocnienia propagowania praw człowieka we wszystkich państwach; zaleca dołączenie Rzymskiego Statutu MTK do pakietu międzynarodowych traktatów dotyczących dobrych rządów i państwa prawa, które powinny być ratyfikowane przez państwa trzecie przyjęte do systemu GSP Plus; zaleca stałe włączanie klauzul dotyczących MTK do klauzul dotyczących praw człowieka i demokracji w umowach zawieranych przez UE z państwami trzecimi, z uwzględnieniem tego, że takie klauzule mają być postrzegane jako istotne elementy umów, z naciskiem na partnerstwa strategiczne, oraz z państwami objętymi europejską polityką sąsiedztwa;**

Działania UE w kontekście Organizacji Narodów Zjednoczonych

29. wyraża zadowolenie z przyjęcia przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych rezolucji nr 65/276 w sprawie udziału UE w pracach ONZ, będącej skromnym początkiem większych wysiłków na rzecz zwiększenia roli UE w tej organizacji; podkreśla, że mówienie jednym głosem nie może odbywać się kosztem zagadnień praw człowieka, i uważa, że wręcz przeciwnie: obecnie UE musi aktywnie dążyć do korzystania ze swoich uprawnień i wykorzystać swój wzmocniony status przy wdrażaniu ambitnej strategii w zakresie praw człowieka i propagowania demokracji;
30. ponawia swój apel do Rady o upoważnienie wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej do formułowania wytycznych dotyczących regularnych konsultacji między ambasadorami państw członkowskich i ambasadorami UE, a w szczególności między ambasadorami pracującymi na szczeblu wielostronnym w takich miejscach jak Genewa i Nowy Jork, tak aby UE mogła z powodzeniem realizować program ONZ i działać na rzecz propagowania i obrony praw człowieka;
31. z zadowoleniem przyjmuje konstruktywną rolę, jaką UE odegrała w reformie Rady Praw Człowieka, w szczególności jej bezwarunkowe poparcie dla niezależności Biura Wysokiego Komisarza ds. Praw Człowieka, obronę znaczenia procedur specjalnych, mandatów krajowych i niepodzielności wszystkich praw człowieka; zaleca UE i jej państwom członkowskim wyrażenie ich jasnego sprzeciwu wobec stosowanej przez grupy regionalne praktyki zgłaszania w wyborach do Rady Praw Człowieka tylko tylu kandydatów, ile jest miejsc; z zadowoleniem przyjmuje pierwszy zakończony cykl powszechnego przeglądu okresowego i zaleca, by państwa członkowskie UE dały

przykład, podejmując działania na podstawie wyników pierwszej rundy, po przeprowadzeniu konsultacji na szczeblu krajowym; popiera włączanie kwestii działań będących następstwem powszechnego przeglądu okresowego do programu prowadzonych przez UE rozmów o prawach człowieka z państwami trzecimi oraz do krajowych dokumentów strategicznych;

32. podkreśla, że w celu uzyskania poparcia dla większej liczby zgłaszanych przez siebie wniosków na forum Rady Praw Człowieka UE musi pilnie zwiększyć swój potencjał kontaktów zewnętrznych, w tym poprzez pozyskiwanie poparcia wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej w celu przekonywania rządów państw trzecich do poparcia stanowisk UE; z zadowoleniem przyjmuje stosowane w grupie roboczej Rady ds. praw człowieka (COHOM) bardziej strategiczne, średnioterminowe podejście do przygotowywania się do sesji Rady Praw Człowieka;

Polityka UE wobec Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK) i walki z bezkarnością

33. z zadowoleniem przyjmuje aktualizację polityki UE wobec MTK z dnia 12 lipca 2011 r.; ***zwraca uwagę, że Rzymski Statut MTK przewiduje ustanowienie mechanizmu „ostatniej instancji” służącego stawianiu przed obliczem sprawiedliwości osób odpowiedzialnych za zbrodnie przeciwko ludzkości, zbrodnie ludobójstwa, zbrodnie wojenne i zbrodnie agresji zgodnie z zasadą komplementarności zapisaną w statucie rzymskim; uznaje wysiłki Komisji mające na celu opracowanie zestawu narzędzi UE w zakresie komplementarności służących wsparciu rozwoju zdolności krajowych i wykształceniu woli politycznej w odniesieniu do dochodzenia i ścigania domniemyanych przestępstw międzynarodowych, a także podkreśla znaczenie prowadzenia szczegółowych konsultacji z państwami członkowskimi, Parlamentem i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w celu urzeczywistnienia opracowania wspomnianego zestawu narzędzi; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki podejmowane przez społeczeństwo obywatelskie w państwach członkowskich w celu wsparcia wysiłków w zakresie komplementarności w krajach, w których popełniane są zbrodnie w rozumieniu prawa międzynarodowego i wielokrotnie łamane są prawa człowieka, a także zachęca do kontynuowania takich wysiłków; zachęca UE i jej państwa członkowskie do przyjęcia szeregu wewnętrznych wytycznych określających sposób postępowania w kontaktach z osobami poszukiwanymi przez MTK; wzywa wszystkie państwa członkowskie (w szczególności Cypr, Czechy, Luksemburg, Portugalię, Węgry i Włochy) do wprowadzenia w życie przepisów krajowych dotyczących współpracy z Trybunałem oraz do zawarcia z MTK porozumień ramowych służących ułatwieniu współpracy, zwłaszcza w celu dopilnowania wykonania nakazów aresztowania i innych wniosków Trybunału;***
34. wyraża zadowolenie z przyjęcia na Konferencji Rewizyjnej w Kampali zmian do statutu rzymskiego, odnoszących się do zbrodni agresji i niektórych zbrodni wojennych, oraz wzywa wszystkie państwa członkowskie do szybkiego ratyfikowania tych istotnych poprawek i wdrożenia ich do krajowego systemu prawa karnego; ***w tym kontekście wzywa Radę i Komisję do wykorzystania swojej władzy międzynarodowej w celu zapewnienia i wzmocnienia uniwersalności statutu rzymskiego na potrzeby ustalenia międzynarodowej definicji aktów agresji naruszających prawo międzynarodowe; z zadowoleniem przyjmuje złożone przez UE deklaracje, w szczególności uznające walkę z bezkarnością za zasadniczą wartość, którą powinni podzielać nasi partnerzy, z którymi zawieramy***

umowy, oraz wzywa do ich konsekwentnego przestrzegania;

35. zaleca, by UE systematycznie włączała klauzule dotyczące MTK do umów z państwami trzecimi oraz propagowała poszanowanie dla MTK, współpracę z nim i udzielanie mu wsparcia w ramach umowy z Kotonu i rozmów między UE a organizacjami regionalnymi, takimi jak Unia Afrykańska, Liga Państw Arabskich, Organizacja Państw Amerykańskich czy OBWE, i państwami trzecimi;
36. z zadowoleniem przyjmuje wsparcie finansowe i logistyczne, udzielane przez UE i państwa członkowskie na rzecz MTK, oraz zaleca jego utrzymanie; wyraża głębokie zaniepokojenie rezultatami debaty budżetowej przeprowadzonej na sesji Zgromadzenia Państw-Stron w grudniu 2011 r., które grożą niedofinansowaniem Trybunału oraz podważają jego zdolność do wymierzania sprawiedliwości i reagowania na nowe okoliczności; wzywa UE i jej państwa członkowskie do okazania należytego poparcia dla funkcjonowania Trybunału, w tym do odgrywania proaktywnej roli w wydawaniu oskarżeń;

Polityka UE wspierająca proces demokratyzacji

37. nalega na powiązanie celów w zakresie rozwoju, demokracji, praw człowieka, dobrych rządów i bezpieczeństwa; ponawia swoje przekonanie, że we wszystkich działaniach zewnętrznych UE konieczne jest łączenie wymiaru politycznego, wspierającego pluralizm, demokrację, poszanowanie praw człowieka, podstawowe wolności i praworządność, oraz wymiaru rozwojowego, koncentrującego się na postępie społeczno-gospodarczym, w tym na eliminacji ubóstwa, walce z nierównością i na podstawowych potrzebach żywnościowych, i opierającego się na zrównoważonym rozwoju; dodaje w tym kontekście, że unijne programy na rzecz pomocy rozwojowej powinny obejmować konkretne i istotne reformy mające na celu zapewnienie poszanowania praw człowieka, przejrzystości i równości płci oraz walkę z korupcją w krajach otrzymujących wsparcie; ponadto zauważa, że w odniesieniu do krajów otrzymujących wsparcie, które wyraźnie lekceważą podstawowe prawa człowieka i wolności oraz które nie wprowadziły w życie przepisów mających na celu zapewnienie wywiązania się z międzynarodowych zobowiązań, należy zastosować surowsze wymagania i zawiesić pomoc;
38. uważa, że podejście oparte na wynikach „więcej za więcej” powinno napędzać stosunki UE ze wszystkimi państwami trzecimi oraz że UE powinna przyznawać krajom partnerskim szczególny status wyłącznie w razie spełnienia jasnych wymogów dotyczących praw człowieka i demokracji oraz że nie powinna zwlekać z jego zamrożeniem, w przypadku gdy kraje partnerskie nie będą spełniały wspomnianych wymogów; uważa, że w tym kontekście należy się poważnie zastanowić nad dalszymi negocjacjami z Rosją w sprawie nowej, szczególnej umowy o partnerstwie;
39. wzywa do systematycznego wspierania nowych parlamentów, wybranych w wolnych i sprawiedliwych wyborach, zwłaszcza w krajach przechodzących transformację i tych, w których odbyła się misja obserwacji wyborów UE; uważa, że takie wsparcie powinno być finansowane za pomocą europejskiego instrumentu na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka na świecie (EIDHR) oraz instrumentów geograficznych;
40. z zadowoleniem odnosi się do planu utworzenia Europejskiej Fundacji na rzecz

Demokracji (EFD) przedstawionego we wspólnym komunikacie wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej i Komisji oraz w konkluzjach Rady z 3101. i 3130. posiedzenia, który to plan prowadzi do deklaracji w sprawie ustanowienia Europejskiej Fundacji na rzecz Demokracji przyjętej na forum COREPER-u w dniu 15 grudnia 2011 r., wspólnie z wysiłkami podejmowanymi przez grupę roboczą ds. Europejskiej Fundacji na rzecz Demokracji, utworzoną pod auspicjami ESDZ we współpracy z państwami członkowskimi i instytucjami UE; ***zwraca uwagę na potencjalną funkcję Fundacji, pod nadzorem Parlamentu, jako elastycznego i wyspecjalizowanego narzędzia wspierania podmiotów dążących do zmian demokratycznych w krajach niedemokratycznych oraz krajach przechodzących transformację; wzywa Radę między innymi do zapewnienia, by każde narzędzie tego typu stanowiło uzupełnienie dla działań istniejących instrumentów, w szczególności EIDHR, bez tworzenia niepotrzebnych struktur biurokratycznych; podkreśla, że składka UE do budżetu EFD musi mieć faktycznie dodatkowy charakter i być wnoszona całkowicie zgodnie z przepisami finansowymi, z poszanowaniem prawa władzy budżetowej do monitorowania i kontrolowania;***

Wsparcie wyborów

41. podkreśla znaczenie procesu wsparcia politycznego, który nie jest ukierunkowany wyłącznie na okres bezpośrednio poprzedzający wybory i okres następujący bezpośrednio po nich, ale który opiera się na ciągłości; z zadowoleniem przyjmuje dbałość wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej o „głębką demokrację”, łączącą procesy demokratyczne z prawami człowieka, wolnością wypowiedzi i zrzeszania się, wolnością religii i przekonań, państwem prawa i dobrymi rządami; ***podkreśla, że w tym kontekście prawo do wolności religii również należy przypisać odpowiednio znaczącą rolę; zwraca uwagę, że w rzeczywistości takie prawo jest powszechnie uznawane za jedno z najbardziej podstawowych praw człowieka;***
42. podkreśla ponownie znaczenie wyboru krajów priorytetowych dla misji obserwacji wyborów w oparciu o potencjał wywarcia przez misję wpływu na wspieranie procesu rzeczywistej demokratyzacji w długoterminowej perspektywie;
43. wzywa Radę, Komisję i ESDZ do opracowania strategii politycznej odnoszącej się do każdej unijnej misji obserwacji wyborów, w dwa lata po której powinna nastąpić ocena postępu demokratycznego, przedkładana w trakcie dorocznej debaty w Parlamencie z wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą dotyczącej praw człowieka; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej do skoncentrowania się podczas obserwacji wyborów na uczestnictwie kobiet, mniejszości narodowych i osób niepełnosprawnych zarówno jako kandydatów, jak i wyborców¹;
44. podkreśla znaczenie sformułowania na koniec każdej misji obserwacji wyborów, w stosownych przypadkach we współpracy z innymi podmiotami międzynarodowymi, zaleceń realistycznych i możliwych do zrealizowania oraz rozpowszechniania i kontroli tych zaleceń przez delegatury UE; ***jest zdania, że stałe delegacje Parlamentu i wspólne zgromadzenia parlamentarne powinny odgrywać większą rolę w monitorowaniu tych zaleceń i analizie dokonanych postępów w dziedzinie praw człowieka i demokracji; w***

---

¹Wspólny komunikat z dnia 12 grudnia 2011 r. pt. „Prawa człowieka i demokracja w centrum działań zewnętrznych UE – dążenie do bardziej skutecznego podejścia”.

pełni popiera zatem propagowanie zrównoważonego i regularnego dialogu z parlamentami wymienionych państw trzecich; podkreśla potrzebę poprawy metod pracy delegacji misji obserwacji wyborów Parlamentu Europejskiego oraz dążenia do wzmocnienia umiejętności posłów do PE i personelu uczestniczących w takich misjach;

Rozmowy i konsultacje z państwami trzecimi dotyczące praw człowieka

45. podkreśla, że choć udział w uporządkowanych rozmowach dotyczących praw człowieka jest mile widziany, to zbyt często wykorzystuje się go jako pretekst do unikania dyskusji o tych problemach na wyższych szczeblach politycznych, w tym na szczytach partnerskich; wzywa instytucje UE, jej państwa członkowskie i ich ambasady do podjęcia większych wysiłków na rzecz włączenia tych rozmów do wszystkich działań zewnętrznych UE podejmowanych na szczeblu krajowym; ***podkreśla potrzebę przejrzystości i przeprowadzenia wcześniej faktycznych konsultacji z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego oraz złożenia sprawozdań z dialogów w celu poinformowania o wynikach;***
46. wyraża z tego względu rozczarowanie brakiem postępu w niektórych rozmowach dotyczących praw człowieka (spośród istniejących obecnie ponad 40) i przyjmuje do wiadomości wyrażaną w niektórych kręgach opinię, iż prowadzone przez UE konsultacje w zakresie praw człowieka zostały potraktowane w sposób instrumentalny, stając się raczej procesem niż sposobem osiągnięcia mierzalnych, konkretnych rezultatów;
47. ubolewa, że przeprowadzone oceny podjętych rozmów i konsultacji nie doprowadziły do opracowania jasnych wskaźników skuteczności lub wartości odniesienia; wzywa do określania celów przed rozpoczęciem każdego rozmów lub konsultacji oraz do ich oceny bezpośrednio po zakończeniu, w sposób przejrzysty i przy udziale możliwie jak najszerszej grupy zainteresowanych podmiotów; podkreśla, że konieczne jest wykorzystanie wniosków z tych ocen w trakcie spotkań na szczycie oraz w innych kontaktach między UE a jej partnerami, a ponadto muszą one stanowić źródło informacji dla działań UE i jej państw członkowskich na innych forach dwu- i wielostronnych; uważa, że szczególną uwagę należy zwrócić na wspomniane wskaźniki w celu zapewnienia skuteczności klauzul dotyczących demokracji i praw człowieka we wszystkich umowach zawartych przez Unię Europejską, bez względu na ich charakter;
48. podkreśla znaczenie i pilny charakter poprawy warunków i treści tych dialogów w porozumieniu ze społeczeństwem obywatelskim; ponownie podkreśla, że dialogi mogą być konstruktywne i mogą wywrzeć faktyczny wpływ na szczeblu lokalnym, pod warunkiem że na ich podstawie podjęte zostaną konkretne działania uwzględniające cele UE i wytyczne UE w sprawie dialogów dotyczących praw człowieka z państwami trzecimi oraz pod warunkiem wdrożenia działań naprawczych;
49. przypomina, że UE powinna wykorzystywać te dialogi jako instrument służący podnoszeniu indywidualnych kwestii związanych z łamaniem praw człowieka w państwach trzecich, takich jak sprawy więźniów politycznych i zatrzymanych, np. w Wietnamie i w Chinach, osób uwięzionych za pokojowe korzystanie z praw podstawowych takich jak wolność wypowiedzi, zrzeszania się, zgromadzeń i religii; ponadto wzywa UE do regularnego korzystania z takiej możliwości i do śledzenia

odpowiedzi odnoszących się do podniesionych indywidualnych kwestii, a także do monitorowania tych spraw oraz do ścisłej współpracy z zaangażowanymi w te sprawy organizacjami zajmującymi się prawami człowieka i innymi państwami prowadzącymi dialogi dotyczące praw człowieka z danym państwem;

50. z rozczarowaniem zauważa, że sporządzono jedynie niewielką liczbę ocen i to w sposób nieregularny, pomimo zaleceń zawartych w wytycznych, zgodnie z którymi dialogi „powinny podlegać ocenie co drugi rok”; ***zdecydowanie ubolewa nad brakiem systematycznego angażowania Parlamentu Europejskiego w dotychczasowe oceny, w tym dotyczące Rosji i Chin; wzywa do sformalizowania dostępu Parlamentu Europejskiego do tych ocen oraz do zagwarantowania temu procesowi możliwie jak najbardziej otwartego i przejrzystego charakteru; przypomina zawarte w wytycznych sformułowanie, zgodnie z którym „społeczeństwo obywatelskie będzie włączane w ten proces oceny”, i uważa, że dla realizacji tego zobowiązania konieczne jest stworzenie konkretnego mechanizmu;***

51. ***ponownie podkreśla, że prawa kobiet powinny być ważną częścią dialogów dotyczących praw człowieka, prowadzonych przez UE, oraz dialogu politycznego UE z państwami trzecimi, z którymi podpisano umowy o stowarzyszeniu lub współpracy, zgodnie z zawartymi w tych umowach klauzulami dotyczącymi praw człowieka, oraz że należy zwiększyć udział kobiet w transformacjach pokojowych, zarówno w ramach negocjacji, jak i w związku z odgrywaniem przez nie czynnej roli; zwraca się do Komisji i Rady o podjęcie wszelkich odpowiednich działań w przypadku jakiegokolwiek naruszenia wymienionych przepisów;***

52. ubolewa, że pomimo wszystkich apeli Parlamentu i innych instytucji międzynarodowych Michaił Chodorkowski został skazany w swoim drugim upolitycznionym i motywowanym względami administracyjnymi procesie prowadzonym w Rosji, co jest sprzeczne z zasadami sprawiedliwego i niezależnego systemu sądowego, a tym samym stanowi poważne naruszenie praw człowieka;

Klauzule praw człowieka i demokracji

53. wzywa, by we wszystkich bez wyjątku stosunkach umownych z państwami trzecimi, tak uprzemysłowionymi, jak i rozwijającymi się, a także w umowach sektorowych, handlowych i technicznych oraz porozumieniach o pomocy finansowej uwzględnić jasno sformułowane wiążące klauzule dotyczące praw człowieka i demokracji; ***wzywa Komisję do zapewnienia ściślejszego wdrożenia wspomnianych klauzul; ponownie podkreśla potrzebę opracowania pojedynczego katalogu wartości odniesienia dla praw człowieka i demokracji, który powinien być wykorzystywany nie tylko w sposób opisowy, lecz także do celów dokonywania ocen, a także powinien zostać uznany przez wszystkie instytucje UE; sugeruje, że wdrożenie europejskiej konwencji praw człowieka i innych najważniejszych międzynarodowych konwencji praw człowieka mogłoby mieć istotne znaczenie dla stworzenia tego rodzaju pojedynczego unijnego katalogu wartości odniesienia dla praw człowieka i demokracji;***

54. zachęca Komisję do korzystania z mechanizmu służącego zawieszaniu stałych porozumień w przypadku ciągłego naruszania standardowych klauzul dotyczących praw człowieka;

55. podkreśla, że stosowanie klauzuli w jej obecnym brzmieniu w planowanych do przedłożenia Parlamentowi w bliskiej przyszłości umowach o wolnym handlu z Kolumbią i Peru stanowi dla samego Parlamentu szansę zbadania możliwości określenia wartości odniesienia w zakresie praw człowieka przed ich ratyfikacją, by osiągnąć konkretny i weryfikowalny postęp w zakresie praw człowieka; ***ponawia swój apel do Komisji o opracowanie nowej „klauzuli modelowej”, odnoszącej się do przyjętych przez strony zobowiązań międzynarodowych, obejmujących procedurę konsultacji oraz określających polityczne i prawne mechanizmy możliwe do zastosowania w razie pojawienia się wniosku o zawieszenie współpracy ze względu na uporczywe lub systemowe łamanie praw człowieka, stanowiące naruszenie prawa międzynarodowego; jest zdania, że ustanowienie mechanizmu egzekwowania klauzuli dotyczącej praw człowieka i demokracji, o co apelował Parlament, jest jedynym sposobem na zapewnienie faktycznego wdrożenia tego rodzaju klauzul i że taki mechanizm należy postrzegać jako mechanizm zapobiegawczy i ostrzegawczy, który służy nawiązaniu dialogu między UE i krajem partnerskim oraz na podstawie którego należy ustanowić mechanizm monitorowania; zaleca opracowanie jasnego i stopniowego systemu sankcji, bez uszczerbku dla jego ewentualnego ostatecznego zawieszenia; zdecydowanie nalega na potrzebę przyznania w tej dziedzinie Parlamentowi prawa do współdecydowania z Komisją i Radą;***
56. zwraca uwagę na konieczność zapewnienia skutecznej kontroli realizacji przyjętych zobowiązań w zakresie poszanowania i propagowania praw człowieka i zasad demokracji; wzywa do wykorzystywania ocen wpływu na prawa człowieka i demokrację, obok istniejących już ocen wpływu na zrównoważony rozwój, oraz do uwzględnienia zawartych w nich opinii i wniosków w negocjacjach i odzwierciedlenie ich w porozumieniach końcowych;
57. proponuje, by w analizach wpływu na prawa człowieka oraz w ich ocenach stosowano obiektywne wskaźniki i kryteria;

Handel a prawa człowieka

58. oczekuje włączenia kompleksowego rozdziału dotyczącego praw człowieka, oprócz rozdziałów dotyczących kwestii społecznych i ochrony środowiska, do wszystkich zawieranych w przyszłości umów o wolnym handlu, a w kontekście toczących się obecnie negocjacji ubolewa nad wyrażeniem sprzeciwu wobec tej zasady przez niektórych partnerów, na przykład Indie i Kanadę; ***wzywa do wzmocnienia zawartego w umowach rozdziału dotyczącego zrównoważonego rozwoju poprzez uwzględnienie procedury składania skarg, dostępnej dla partnerów społecznych i społeczeństwa obywatelskiego, poprzez ustanowienie niezależnego organu rozpatrującego odnośne spory oraz zapewnienie możliwości odwołania się do mechanizmu rozstrzygania sporów, wraz z postanowieniami dotyczącymi grzywien i zawieszania korzyści handlowych w przypadku rażącego naruszenia właściwych norm ochrony środowiska i standardów pracowniczych, równoważnych mechanizmom zapewniającym dostęp do rynku; podkreśla, że w dalszym ciągu powinno się wzmacniać mechanizmy monitorowania i egzekwowania a ramach systemu GSP Plus; domaga się, aby cele związane ze społeczną odpowiedzialnością przedsiębiorstw były wiążące dla przedsiębiorstw europejskich działających w państwach o ograniczonych możliwościach instytucjonalnych;***

Europejska polityka sąsiedztwa (EPS)

59. uważa, że Arabska Wiosna Ludów pokazała nieodpowiedni charakter dotychczasowej polityki UE dla skutecznego wspierania silnego pragnienia demokracji, poszanowania podstawowych wolności, sprawiedliwości oraz posiadania odpowiedzialnego i reprezentatywnego rządu, wyrażanego przez społeczeństwa w krajach, którym dotąd odmawiano tego prawa; **z tego względu z zadowoleniem przyjmuje wspólne komunikaty Komisji i wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej zatytułowane „Nowa koncepcja działań w obliczu zmian zachodzących w sąsiedztwie”, w którym podkreślona została między innymi potrzeba ustanowienia Europejskiej Fundacji na rzecz Demokracji, i „Partnerstwo na rzecz demokracji i wspólnego dobrobytu z południowym regionem Morza Śródziemnego”, a także przyjęte podejście opierające się na wspólnych zobowiązaniach i wzajemnej odpowiedzialności w odniesieniu do uniwersalnych wartości takich jak prawa człowieka, demokracja i praworządność, silniejszym uwarunkowaniu opartym na zachętach, zróżnicowaniu polityki, wspieraniu współpracy na szczeblu wielostronnym i subregionalnym oraz zasadzie zwiększania zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego; podkreśla, że Arabska Wiosna Ludów stałaby się paradoksem, gdyby miała się rozwinąć w kierunku odmawiania podstawowych praw człowieka, w tym praw kobiet, obrońców praw człowieka, mniejszości religijnych i innych grup społecznych w państwach Arabskiej Wiosny Ludów;**
60. uważa, że od rozpoczęcia Arabskiej Wiosny Ludów organizacje pozarządowe działające na szczeblu krajowym i zorganizowani obywatele odrywają kluczową rolę w mobilizowaniu ludzi i propagowaniu ich uczestnictwa w życiu publicznym, co ma na celu informowanie ludzi o przysługujących im prawach oraz zachęcanie ich do zrozumienia i przyjęcia demokracji; **podkreśla, że polityczne cele przyszłych reform trzeba będzie określić na podstawie konsultacji z organizacjami pozarządowymi działającymi na szczeblu krajowym i zwolennikami praw obywatelskich; podkreśla potrzebę wsparcia także ruchów demokratycznych w sąsiedztwie wschodnim; z zadowoleniem przyjmuje również nowe podejście do EPS ukierunkowane na zwiększenie wsparcia partnerów zaangażowanych w budowanie głębokiej i zrównoważonej demokracji i wsparcia rozwoju gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz na wzmocnienie dwóch wymiarów regionalnych europejskiej polityki sąsiedztwa;**
61. **popiera opierające się na wynikach podejście „więcej za więcej” zgodnie z nową wizją EPS; nalega na oparcie zróżnicowania na jasno określonych kryteriach i regularnie kontrolowanych wartościach odniesienia oraz proponuje, by uznać wskazane w komunikatach wartości odniesienia za cele oraz uzupełnić je za pomocą konkretniejszych, mierzalnych, osiągalnych i ograniczonych czasowo wartości odniesienia; wzywa ESDZ i Komisję do przedstawienia jasnej i odpowiedniej metodyki oceny działań państw należących do EPS w zakresie poszanowania i propagowania demokracji i praw człowieka, do przedkładania regularnych sprawozdań, które będą stanowić podstawę przyznawania środków w ramach podejścia „więcej za więcej”, oraz do uwzględnienia tych ocen w rocznych sprawozdaniach z postępu; podkreśla, że środki finansowe, których nie można przeznaczyć lub przekazać ze względu na negatywną ocenę, powinny być przydzielane na inne projekty realizowane w krajach partnerskich podlegających europejskiej polityce sąsiedztwa, zarówno w wymiarze południowym, jak i wschodnim;**

62. zwraca uwagę na kluczowe znaczenie aktywnego udziału społeczeństwa obywatelskiego w procesach administrowania i transformacji społeczeństw oraz jego wkład w te procesy, jednocześnie uznając potrzebę włączenia przedstawicieli kobiet i mniejszości do tego rodzaju procesów; *zdecydowanie popiera większe zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego w te procesy, zarówno pod względem pogłębienia współpracy zewnętrznej, jak i położenia większego nacisku na uwzględnienie poglądów społeczeństwa obywatelskiego w procesie kształtowania polityki; pod tym względem z zadowoleniem przyjmuje wszystkie programy UE, których celem jest szkolenie młodych specjalistów oraz ułatwianie realizacji programów wymiany studentów na rzecz obywateli państw trzecich, ponieważ skutecznie przyczyniają się one do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego; podkreśla potrzebę udzielenia społeczeństwu obywatelskiemu niezależnego wsparcia strukturalnego i finansowego; uważa, że w przypadku procesu powszechnego okresowego przeglądu praw człowieka na forum RPC ONZ lokalne i międzynarodowe podmioty społeczeństwa obywatelskiego należy zaangażować w opracowywanie, we współpracy z Komisją, sprawozdań z postępów w zakresie europejskiej polityki sąsiedztwa poprzez zobowiązanie ich do przedkładania ich własnych ocen, które byłyby następnie uwzględniane w sprawozdaniach z postępów; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki zmierzające do ustanowienia instrumentu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i Europejskiej Fundacji na rzecz Demokracji oraz wzywa do przeznaczania na ten instrument znacznych środków finansowych w zbliżających się wieloletnich ramach finansowych; oraz nalega, by w przyszłości społeczeństwo obywatelskie musiało być angażowane w sposób umożliwiający wniesienie bezpośredniego wkładu za pomocą zinstytucjonalizowanego „mechanizmu monitorowania przez społeczeństwo obywatelskie”;*
63. wyraża głębokie zaniepokojenie, że cztery kraje objęte Europejską Polityką Sąsiedztwa nie podpisały Protokołu fakultatywnego do konwencji ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur, jedenaście krajów nie ratyfikowało go, a kolejne czternaście nie opracowało wymaganych krajowych środków zapobiegawczych; wzywa do podjęcia przez UE pilnych działań służących rozwiązaniu tego problemu;
64. *jest przekonany, że propagowanie i wspieranie niestosowania przemocy odzwierciedla międzynarodową wartość, która przedstawia właściwy sposób obrony i propagowania praw człowieka od wewnątrz, w szczególności biorąc pod uwagę pokojową metodę, oferującą skuteczny wynik w zakresie zapobiegania konfliktom i wspierania demokracji, praworządności i społeczeństwa obywatelskiego na świecie; proponuje priorytetowe potraktowanie niestosowania przemocy oraz przyznanie mu wysokiej wagi politycznej w ramach wewnętrznych i zewnętrznych strategii politycznych Unii Europejskiej, a także wsparcie tych inicjatyw, które są w stanie podtrzymać pokojowy aktywizm oparty na niestosowaniu przemocy i przyczynić się do jego dalszego rozwoju na świecie, oraz rozpowszechnianie praktycznej pomocy mającej na celu wsparcie działaczy ruchu niestosowania przemocy i obrońców praw człowieka;*

Zewnętrzne instrumenty finansowe, w szczególności EIDHR

65. zauważa, że choć w UE wygłasza się zdecydowane oświadczenia polityczne na rzecz praw człowieka, to na niższych szczeblach w cyklu programowania można zaobserwować ich rozwadnianie, polegające na znikaniu zobowiązań w zakresie praw człowieka

z konkretnych instrumentów i środków sektorowych przyznawanych poszczególnym krajom; zauważa, że prawa człowieka i demokracja były czasami ograniczane wyłącznie do EIDHR, ze stratą dla ich uwzględniania we wszystkich instrumentach;

66. z zadowoleniem przyjmuje opublikowany przez Komisję komunikat na temat programu działań na rzecz zmian i położony w nim nacisk na przenikający się wzajemnie charakter celów w zakresie rozwoju, demokracji, praw człowieka, dobrych rządów i bezpieczeństwa; z zadowoleniem przyjmuje poświęcenie większej uwagi zobowiązaniom krajów partnerskich przy określaniu zestawu instrumentów i warunków na szczeblu kraju; ***jednocześnie podkreśla potrzebę likwidacji istniejących podwójnych standardów i unikania przyszłych podwójnych standardów; cieszy się z przełożenia tej polityki na wydany przez Komisję komunikat dotyczący przyszłego podejścia do wsparcia budżetowego na rzecz państw trzecich, w którym stwierdza się, że wsparcie budżetowe będzie udzielane wyłącznie wówczas, jeżeli kraje partnerskie zobowiążą się przestrzegać międzynarodowych standardów w zakresie praw człowieka i demokracji; wzywa Komisję i ESDZ do przełożenia tych ram polityki na konkretne, operacyjne, ograniczone czasowo i mierzalne działania, uwzględniane w różnych dziedzinach współpracy i uzupełnione o niezbędne wzmocnienie ram instytucjonalnych i potencjału administracyjnego;***
67. ***zdecydowanie zaleca, aby w przyszłych instrumentach rozwoju zwracać szczególną uwagę na programy tematyczne, ponieważ dotyczą one zwłaszcza kwestii praw człowieka, tak aby promować wzajemnie wzmocniające się związki między rozwojem a prawami człowieka;***
68. ***zauważa, że dla uzyskania maksymalnej spójności i skuteczności potrzebne jest wyrafinowane i strategiczne podejście do łączenia różnych instrumentów geograficznych i tematycznych w celu ochrony i propagowania praw człowieka, oparte na rzetelnej analizie sytuacji lokalnej obejmującej likwidację istniejących podwójnych standardów i unikanie przyszłych podwójnych standardów; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje obietnicę, złożoną we wspólnym komunikacie z dnia 12 grudnia 2011 r. zatytułowanym „Prawa człowieka i demokracja w centrum działań zewnętrznych UE – dążenie do bardziej skutecznego podejścia”, dotyczącą wzięcia pod uwagę krajowych strategii w zakresie praw człowieka w cyklach programowania i wdrażania wsparcia UE, a także zachęca wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą do opracowania bardziej szczegółowej metodyki realizacji tej obietnicy;***
69. z zadowoleniem przyjmuje przedłożone przez Komisję propozycje dotyczące instrumentów działań zewnętrznych po 2014 r., w szczególności skupienie się na potrzebie ustanowienia uproszczonych i elastycznych procedur podejmowania decyzji, umożliwiających szybsze przyjmowanie rocznych wykonawczych programów działań, a zatem udzielanie wsparcia; docenia szerokie konsultacje przeprowadzane ze społeczeństwem obywatelskim i wierzy, że w ostatecznej wersji dokumentu uwzględnione zostaną uwagi zgłaszane przez wszystkie zainteresowane podmioty;
70. z zadowoleniem przyjmuje jaśniejsze określenie celów EIDHR i jego zaktualizowany zakres, odzwierciedlający silniejsze skupienie się na prawach gospodarczych, socjalnych i kulturowych, na wolności myśli, sumienia, religii lub przekonań i na wsparciu dla

demokracji; docenia nową możliwość bezpośredniego przyznawania dotacji na finansowanie działań w najtrudniejszych warunkach i okolicznościach, a także zwiększenia wsparcia dla obrońców praw człowieka i organizacji niezarejestrowanych;

71. podkreśla konieczność poszanowania uprawnień Parlamentu w procesie programowania EIDHR i innych instrumentów, ze szczególnym naciskiem na prawa człowieka i demokrację; *z tego względu zdecydowanie uważa, że nie można uznać za akty wykonawcze dokumentów strategicznych związanych z tymi instrumentami, które muszą być przyjmowane zgodnie z określoną w art. 290 TFUE procedurą w sprawie aktów delegowanych;*

Kara śmierci

72. z zadowoleniem przyjmuje udany efekt rezolucji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych nr 65/206 z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie moratorium na wykonywanie kary śmierci oraz zwraca przy tym uwagę na zwiększenie ogólnego poparcia zniesienia kary śmierci i na podniesienie świadomości wśród działaczy, sędziów, polityków i ogółu społeczeństwa; *z zadowoleniem przyjmuje ponadto ważną rolę, jaką UE odegrała w zapewnieniu tego zwycięstwa; oczekuje silnego partnerstwa z państwami członkowskimi i ESDZ w odniesieniu do rezolucji Zgromadzenia Ogólnego w 2012 r.;*
73. *powtarza, że Unia jest przeciwna stosowaniu kary śmierci, bez względu na okoliczności; wzywa UE do dalszego wykorzystywania współpracy i dyplomacji do celów zniesienia kary śmierci na wszystkich możliwych międzynarodowych forach zgodnie z wytycznymi UE w sprawie kary śmierci oraz do zapewnienia pełnego poszanowania prawa do rzetelnego procesu sądowego wszystkim osobom w obliczu egzekucji, bez stosowania tortur i innych rodzajów niewłaściwego traktowania w celu wymuszenia zeznań; przypomina, że Unia Europejska jest głównym donatorem niosącym pomoc organizacjom społeczeństwa obywatelskiego walczącym przeciwko karze śmierci; zwraca się do Komisji o to, aby utrzymała tę okrutną i nieludzką karę wśród priorytetów tematycznych w ramach EIDHR;*
74. *podkreśla znaczenie dalszego monitorowania przez UE warunków przeprowadzania egzekucji w tych krajach, które wciąż stosują karę śmierci, oraz wsparcia reformy prawnej i konstytucyjnej mającej na celu pełne i całkowite zniesienie kary śmierci;*
75. *wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą, ESDZ i Komisję do opracowania wytycznych w sprawie kompleksowej polityki wobec obywateli UE oczekujących na egzekucję w państwach trzecich, w tym silne mechanizmy w zakresie identyfikacji, zapewniania pomocy prawnej i podejmowania przez UE interwencji prawnych;*
76. *z zadowoleniem przyjmuje decyzję Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. dotyczącą zmiany rozporządzenia (WE) nr 1236/2005, a tym samym zaostrzenia kontroli wywozu niektórych leków, które mogą być wykorzystywane do przeprowadzania egzekucji, oraz sprzętu, który może być wykorzystywany do tortur; wzywa Komisję do zajęcia się pozostałymi lukami we wspomnianym rozporządzeniu poprzez wprowadzenie klauzuli dotyczącej pełnego wychwytywania zastosowania końcowego, która zakazywałaby wywozu jakichkolwiek leków, które można by wykorzystać do torturowania lub egzekucji;*

Kontrola zbrojeń

77. zauważa, że 60% wszystkich udokumentowanych przez Amnesty International przypadków łamania i naruszania praw człowieka w ramach konfliktów zbrojnych i poza nimi bezpośrednio wiązała się z wykorzystaniem broni strzeleckiej i lekkiej; **uznaje szczególnie poważny wpływ broni strzeleckiej i lekkiej na korzystanie z praw dziecka i ochronę dzieci przed przemocą; pochwała wiodącą rolę UE na świecie wynikającą z przyjęcia w 2008 r. prawnie wiążącego wspólnego stanowiska w sprawie wywozu broni, ale zauważa potrzebę dalszej kontroli jego wdrażania na szczeblu UE; wzywa UE do stanięcia na czele tego procesu w celu doprowadzenia do zawarcia międzynarodowego Traktatu o handlu bronią na tegorocznej konferencji ONZ oraz do dopilnowania, by przyjęty został solidny, prawnie wiążący traktat;**
78. jest głęboko zaniepokojony wykorzystywaniem dzieci jako żołnierzy; apeluje do UE o podjęcie natychmiastowych działań na rzecz ich rozbrojenia, rehabilitacji i reintegracji jako głównego elementu unijnych strategii politycznych mających na celu wzmocnienie praw człowieka, ochrony dzieci oraz zastąpienia przemocy mechanizmami rozwiązywania konfliktów politycznych;

Tortury oraz inne okrutne, nieludzkie i poniżające formy traktowania albo karania

79. wzywa wszystkie państwa członkowskie, które jeszcze tego nie uczyniły, do ratyfikowania Protokołu fakultatywnego do konwencji ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur, by zwiększyć konsekwencję polityki wewnętrznej i zewnętrznej;
80. wzywa państwa członkowskie, wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą oraz ESDZ do podjęcia aktywnych działań w odniesieniu do praw człowieka przysługujących zatrzymanym oraz przeludnienia więzień w Unii Europejskiej i poza nią;
81. podkreśla znaczenie uznania wszelkich form tortur i poniżającego traktowania z uwzględnieniem specyfiki płci (np. okaleczania żeńskich narządów płciowych i gwałtów) oraz nalega, aby UE w ramach koordynacji swoich wysiłków mających na celu przeciwdziałanie torturom należycie uwzględniła wymiar płci;
- 82. wzywa ponownie Komisję do włączenia „klauzuli rezygnacji ze stosowania tortur” do rozporządzenia Rady (WE) nr 1236/2005 w sprawie handlu niektórymi towarami, które mogłyby być użyte do wykonywania kary śmierci, tortur lub innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania, co umożliwi państwom członkowskim – na podstawie wcześniej uzyskanej informacji – wydawanie zezwoleń, a zatem zakazanie wywozu wszelkich przedmiotów, które wiążą się ze znacznym ryzykiem wykorzystania ich do tych celów przez użytkowników końcowych, dla których są przeznaczone;**
83. przypomina o tragicznej śmierci Siergieja Magnickiego, który walczył z korupcją na wysokich szczeblach i który zmarł w wyniku tortur zadawanych przez urzędników; ubolewa, że sprawa ta nie została jeszcze rozwiązana i że osoby odpowiedzialne za śmierć Siergieja Magnickiego nie zostały ukarane; wzywa rosyjskie organy sądowe do wznowienia dochodzenia oraz wskazanie i ukaranie winnego;

Obrońcy praw człowieka

84. z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie polityczne UE na rzecz wspierania obrońców praw człowieka, będące od dawna ustalonym elementem polityki UE w zakresie stosunków zewnętrznych w dziedzinie praw człowieka, i wiele pozytywnych przykładów zabiegów dyplomatycznych, obserwacji procesów, wizyt w więzieniach i innych konkretnych działań podejmowanych przez misje i delegatury UE, takich jak regularne, zinstytucjonalizowane spotkania z obrońcami praw człowieka, ale nadal jest zaniepokojony niewdrożeniem w niektórych państwach trzecich wytycznych UE w sprawie obrońców praw człowieka; ***uważa, że wysoka przedstawiciel/wiceprzewodnicząca powinna przedstawić zalecenia dotyczące aktywniejszych działań tym misjom, w których odnotowano szczególnie słabą realizację;***
85. wzywa UE i jej państwa członkowskie do zachęcania misji i delegacji UE do zademonstrowania swojego wsparcia i solidarności na rzecz prac podejmowanych przez obrońców praw człowieka i zrzeszające ich organizacje poprzez regularne spotkania i proaktywne zaangażowanie w te prace oraz do uwzględnienia ich wkładu podczas opracowywania krajowych strategii na rzecz praw człowieka i demokracji, oraz do regularnej współpracy z Parlamentem;
86. ponawia swój apel do UE o systematyczne podnoszenie indywidualnych kwestii związanych z działalnością obrońców praw człowieka podczas trwających dialogów dotyczących praw człowieka prowadzonych z państwami trzecimi, w których obrońcy wciąż są nękanymi i atakowanymi;
87. zwraca uwagę na znaczenie systematycznego podejmowania działań w następstwie kontaktów z niezależnym społeczeństwem obywatelskim, a także bardziej bezpośredniego i łatwiejszego dostępu obrońców praw człowieka do przedstawicielstw UE; z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie w przedstawicielstwach i/lub ambasadach państw członkowskich oficerów łącznikowych dla obrońców praw człowieka i podkreśla, że te stanowiska powinni obejmować doświadczeni i odpowiednio wyszkoleni funkcjonariusze, których funkcje będą dobrze nagłośnione wewnątrz i na zewnątrz; z ogromnym zadowoleniem przyjmuje deklarację wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej, że w trakcie swoich wizyt w państwach trzecich zawsze będzie spotykać się z obrońcami praw człowieka, oraz wzywa do stosowania tej praktyki przez wszystkich komisarzy odpowiedzialnych za zadania w zakresie stosunków zewnętrznych i do informowania Parlamentu o tych kontaktach;
88. ponawia swój apel o ściślejszą współpracę międzyinstytucjonalną w odniesieniu do obrońców praw człowieka; uważa, że wspólny system alarmowania, oparty na punktach kontaktowych, byłby korzystny dla zdolności reagowania UE i spójności między działaniami różnych instytucji w przypadku nagłych kryzysów dla obrońców praw człowieka, a także zachęca ESDZ i Komisję do dalszego zbadania tej opcji wspólnie z Parlamentem Europejskim;
- 89. z zadowoleniem przyjmuje podjęte przez Parlament Europejski zobowiązanie do wzmocnienia roli Nagrody im. Sacharowa oraz sieci Sacharowa oraz podkreśla ważną rolę tej sieci w, między innymi, pobudzaniu współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz***

wsparcia obrońców praw człowieka na świecie; wzywa wszystkie instytucje UE do zwiększenia zaangażowania oraz do pogłębienia współpracy oraz z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście odniesienie do Nagrody im. Sacharowa w sprawozdaniu rocznym dotyczącym praw człowieka; ponawia jednak swój apel do Rady i Komisji o utrzymywanie kontaktu z kandydatami do Nagrody im. Sacharowa i laureatami tej nagrody w celu zapewnienia ciągłego dialogu i monitorowania sytuacji praw człowieka w odnośnych państwach oraz o zaoferowanie ochrony osobom czynnie prześladowanym, a także o przedkładanie Parlamentowi Europejskiemu sprawozdań w tym zakresie;

90. podejmuje się systematyczniejszego uwzględniania praw kobiet we własnych debatach i rezolucjach dotyczących praw człowieka oraz wykorzystania sieci laureatów Nagrody im. Sacharowa, a w szczególności laureatek, do wsparcia poszanowania praw kobiet na świecie;

Prawa kobiet i prawa człowieka

91. zwraca uwagę na odmienne role, doświadczenia i wkład kobiet w kontekście pokoju i bezpieczeństwa; potępia przemoc seksualną w takich krajach, jak Demokratyczna Republika Konga (DRK) i wzywa do okazywania zera tolerancji wobec jej sprawców, szczególnie w siłach wojskowych i policyjnych należących do zarządzonych przez UE misji i działań; ***podkreśla ponadto znaczenie zapewnienia ofiarom dostępu do multidyscyplinarnych holistycznych usług rehabilitacyjnych obejmujących wszelkie niezbędne połączenie opieki medycznej i psychologicznej oraz usługi prawne, socjalne, społeczne, zawodowe i edukacyjne, a także doraźne wsparcie ekonomiczne;***
92. z zadowoleniem przyjmuje to, że UE jest liderem w realizacji rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 i rezolucji uzupełniających; wzywa Radę, Komisję i ESDZ do zwiększenia wysiłków na rzecz zmniejszenia rozdźwięku między polityką i praktyką oraz ponawia swój apel do państw członkowskich, które dotychczas nie przyjęły krajowych planów działania, o ich pilne przyjęcie;
93. z zadowoleniem przyjmuje stworzenie Jednostki Narodów Zjednoczonych ds. Równości Płci i Uwłasnowolnienia Kobiet oraz wzywa UE do pogłębienia współpracy z tą instytucją na szczeblu międzynarodowym, krajowym i regionalnym w celu wzmocnienia praw kobiet; wzywa Komisję i Radę do zapewnienia kobietom w czasie konfliktów uczciwego dostępu do systemów publicznej opieki zdrowotnej oraz odpowiedniej ochrony ginekologicznej i położniczej zgodnie z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia; w szczególności podkreśla potrzebę promowania edukacji zdrowotnej i odpowiednich programów poświęconych zdrowiu seksualnemu i reprodukcyjnemu, które odgrywają istotną rolę w polityce rozwojowej UE i polityce na rzecz praw człowieka w stosunku do państw trzecich;
94. z zadowoleniem przyjmuje Kartę kobiet Komisji Europejskiej, która to karta promuje równość płci zarówno na szczeblu unijnym, jak i międzynarodowym, oraz unijny plan działania w sprawie równości płci oraz wzmocnienia pozycji kobiet w kontekście współpracy na rzecz rozwoju na lata 2010-2015, a także apeluje o zwiększenie wysiłków zmierzających do osiągnięcia milenijnego celu rozwoju dotyczącego równości płci i zdrowia macierzyńskiego;

95. wyraża zaniepokojenie, że w Egipcie Sąd Najwyższy Sił Zbrojnych nie przeprowadził dochodzenia w sprawie zgłoszonych napaści na tle seksualnym na protestujące kobiety, w tym tak zwanych „kontroli dziewictwa” i gróźb pozbawienia życia skierowanych wobec protestujących kobiet;
96. z zadowoleniem przyjmuje nacisk kładziony na obronę praw kobiet przez wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą i wzywa ją do zinstytucjonalizowania unijnej międzyinstytucjonalnej, nieformalnej grupy zadaniowej do spraw kobiet, pokoju i bezpieczeństwa, poprzez zapewnienie jej pełnoetatowego przewodniczącego, który będzie pełnił również funkcję punktu kontaktowego ds. płci w ESDZ, w ramach przydzielania odpowiednich zasobów ludzkich i finansowych do zadań grupy;
97. wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą do wspierania równych pod względem geograficznym i zrównoważonych pod względem płci szans w ESDZ, o których mowa w regulaminie pracowniczym; zachęca wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą i państwa członkowskie do zgłaszania kandydatek wysokiego szczebla na stanowiska kierujące w ESDZ i w misjach w ramach Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO); z zadowoleniem przyjmuje postęp osiągnięty w kontekście misji WPBiO, polegający na ustanowieniu doradców ds. płci w prawie wszystkich misjach oraz zapewnieniu szkoleń w trakcie misji; wzywa Radę do umieszczenia odniesienia do rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 w decyzjach Rady określających mandaty misji; zaleca państwom członkowskim, by przed rozpoczęciem misji zapewniły całej kadrze wojskowej i oddelegowanym pracownikom cywilnym znormalizowane szkolenia dotyczące płci;
98. cieszy się z przyjęcia symbolicznej Konwencji Rady Europy w sprawie zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, tworzącej kompleksowe ramy zapobiegania przemocy, ochrony ofiar i położenia kresu bezkarności, oraz wzywa wszystkie państwa członkowskie i UE do szybkiego podpisania i ratyfikowania przedmiotowej Konwencji;
99. zdecydowanie potępia okaleczanie żeńskich narządów płciowych, będące anachroniczną praktyką i barbarzyńskim naruszeniem integralności cielesnej kobiet i dziewcząt, które należy zwalczać za pomocą przepisów zakazujących stosowania takich praktyk; zdecydowanie odrzuca wszelkie nawiązania do praktyk kulturowych, tradycyjnych lub religijnych jako czynnika łagodzącego; wzywa Komisję do zwrócenia szczególnej uwagi na takie szkodliwe praktyki tradycyjne w jej strategii zwalczania przemocy wobec kobiet; oraz wzywa ESDZ do opracowania w tym zakresie specjalnego zestawu narzędzi jako części swojej strategii na rzecz wdrożenia wytycznych UE w sprawie praw dziecka i przemocy wobec kobiet; gratuluje szefom państw afrykańskich przyjęcia na szczycie Unii Afrykańskiej w lipcu 2011 r. decyzji popierającej rezolucję ZO ONZ wprowadzającą zakaz okaleczania żeńskich narządów płciowych na świecie; potępia również okrutne, nieludzkie i poniżające traktowanie, do którego zalicza się przymusową aborcję i przymusową sterylizację, oraz wzywa do podjęcia w tym zakresie konkretnych działań;
100. zdecydowanie potępia wymuszone małżeństwa, które stanowią naruszenie praw człowieka zgodnie z art. 16 Powszechnej deklaracji praw człowieka; wzywa Radę do uwzględnienia zagadnień „wymuszonych małżeństw” i „aborcji selektywnej ze względu

na płeć” w wytycznych UE w sprawie przemocy wobec kobiet i dziewcząt; zachęca Komisję i Radę do opracowania metodyki zbierania danych i wskaźników dotyczących tych zjawisk, a także zachęca ESDZ do uwzględnienia tych zagadnień w procesie opracowywania i wdrażania krajowych strategii w zakresie praw człowieka; w odniesieniu do „wymuszonych małżeństw” żąda od państw członkowskich przyjęcia i egzekwowania przepisów zakazujących zawierania przymusowych małżeństw, a także opracowania wspólnej definicji, przyjęcia krajowych planów działania oraz wymiany dobrych praktyk.

101. przypomina, że rezolucja Rady Praw Człowieka ONZ dotycząca zapobiegania umieralności i zachorowalności matek i praw człowieka oraz milenijne cele rozwoju potwierdzają, że dostęp do informacji, edukacji i opieki zdrowotnej jest podstawowym prawem człowieka; podkreśla, że UE powinna zatem odgrywać ważną rolę w zapobieganiu umieralności kobiet w ciąży; wzywa UE do włączenia kairskiego programu działania do swojej polityki rozwojowej i polityki w dziedzinie praw człowieka, a także do propagowania równości płci oraz praw kobiet i dzieci, w tym zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz powiązanych praw;

Prawa człowieka, wolność religii i prześladowania chrześcijan na świecie

102. zdecydowanie potępia wszelkie prześladowania na tle religijnym lub wyznaniowym; podtrzymuje swoje zobowiązanie do urzeczywistnienia wolności religii we wszystkich częściach świata jako części wzmożonych wysiłków UE podejmowanych w ramach unijnych działań dwustronnych i wielostronnych; ponownie wyraża zaniepokojenie w związku z pełnym i skutecznym poszanowaniem prawa do wolności religii przysługującego wszystkim mniejszościom religijnym w wielu państwach trzecich; ponawia swój apel do Rady i Komisji o pilne opracowanie zestawu narzędzi służących rozpowszechnianiu prawa do wolności religii lub przekonań za pomocą polityki zewnętrznej UE, w tym mechanizmów stwierdzania naruszeń i określania działań, jakie UE powinna podjąć w tych sprawach, oraz do włączenia Parlamentu, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i pracowników akademickich w proces jego przygotowywania; z zadowoleniem przyjmuje działania UE na różnych forach ONZ wymierzone przeciwko nietolerancji i dyskryminacji ze względu na religię lub przekonania oraz prezentowany przez nią niezachwiany i zasadniczy sprzeciw wobec rezolucji dotyczących walki ze zniesławianiem religii; utrzymuje, że wolność zgromadzania się jest istotnym aspektem prawa do wolności religii lub przekonań, i podkreśla, że rejestracja grup religijnych nie powinna być wymogiem wstępnym umożliwiającym praktykowanie religii; ***wzywa unijną Agencję Praw Podstawowych do dostarczenia Parlamentowi dokładnych i wiarygodnych danych dotyczących przypadków naruszania wolności religii lub przekonań w Unii Europejskiej oraz do zapewnienia doradztwa w zakresie sposobów ich rozwiązania;***

103. ***podkreśla w szczególności znaczenie prowadzenia konstruktywnego dialogu dotyczącego tego problemu z Organizacją Współpracy Islamskiej; wzywa Radę i Komisję do zwrócenia szczególnej uwagi na wdrożenie prawa do wolności religii lub przekonań w krajach kandydujących i w państwach objętych EPS, zwłaszcza w świetle Arabskiej Wiosny Ludów; wyraża głębokie zaniepokojenie rosnącą liczbą przypadków nietolerancji religijnej i dyskryminacji w różnych krajach; surowo potępia wszelkie***

akty przemocy wobec chrześcijan, żydów, muzułmanów lub innych społeczności religijnych, jak również wszelkie formy dyskryminacji i nietolerancji oparte na wyznaniu i przekonaniu wobec osób wierzących, apostatów czy niewierzących; raz jeszcze podkreśla, że prawo do wolności myśli, sumienia i wyznania należy do podstawowych praw człowieka¹; uznaje rosnącą potrzebę transformacji konfliktów i podejmowania działań pojednawczych w wielu krajach, w tym nawiązania dialogu międzywyznaniowego na różnych szczeblach, oraz apeluje do UE i wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej Catherine Ashton o zajęcie się dyskryminacyjnymi i podburzającymi treściami, przekazywanymi na przykład za pośrednictwem mediów, i o utrudnienie swobodnego wyznawania wiary w ramach swoich dialogów z państwami trzecimi w kontekście inicjatyw UE na rzecz praw człowieka; uważa, że w państwach trzecich, w których mniejszości religijne padają ofiarą łamania przysługujących im praw, tego rodzaju problemów nie da się rozwiązać poprzez ich ochronę i odizolowanie „od” otaczających je społeczności, a tym samym stworzenie „równoległych społeczności”; w świetle ostatnich wydarzeń w takich państwach jak Nigeria, Egipt i Indonezja wzywa ESDZ i państwa członkowskie UE do podjęcia konkretnych działań mających na celu wsparcie powstrzymania wystąpienia spirali przemocy;

104. wzywa ESDZ do wypracowania stałego potencjału w Dyrekcji Generalnej ds. Globalnych i Wielostronnych, którego zadaniem byłoby włączanie zagadnienia wolności religii lub przekonań w działania wszystkich dyrekcji i jednostek geograficznych, a także powiązanie go z ogólnym propagowaniem praw człowieka w ramach tej samej DG i popularyzację tej kwestii na forum organizacji międzynarodowych i wielostronnych; zachęca ESDZ do przedkładania rocznych sprawozdań dotyczących postępu w odniesieniu do wolności religii lub przekonań na świecie;

105. zachęca ESDZ i inne instytucje UE do zwalczania niedopuszczalnych praktyk takich jak przymusowe nawracanie i uznawanie „apostazji” za przestępstwo lub karanie za „apostazję” poprzez wywieranie nacisku na państwa trzecie, takie jak Pakistan, Iran i Arabia Saudyjska, w których wciąż stosowane są tego rodzaju praktyki, aby położyły kres tym praktykom; apeluje o przyjęcie równie stanowczego stanowiska w sprawie wykorzystywania przepisów dotyczących bluźnierstwa w celu prześladowania członków mniejszości religijnych;

106. wzywa właściwe instytucje do ścisłej współpracy z Amerykańską Komisją ds. Międzynarodowej Wolności Religijnej na forach dwustronnych i wielostronnych, na przykład z Radą Praw Człowieka ONZ;

Niejednakowe traktowanie

107. potępia wszelkie formy łamania praw człowieka wobec osób dyskryminowanych ze względu na wykonywany zawód i pochodzenie, a także ograniczony dostęp ofiar do sprawiedliwości; wzywa UE i jej państwa członkowskie do zatwierdzenia zasad i wytycznych ONZ na rzecz skutecznej likwidacji dyskryminacji ze względu na wykonywany zawód i pochodzenie;

108. z zadowoleniem przyjmuje zawarcie przez UE Konwencji o prawach osób

---

¹Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0489.

niepełnosprawnych oraz przyjęcie Europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności 2010–2020, w szczególności w zakresie działania nr 8; potępia wszelkie formy dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność i apeluje do wszystkich państw o ratyfikowanie i wdrożenie Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych; zwraca uwagę, że UE również musi monitorować wdrażanie Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych na swoim terytorium; ubolewa w związku z niepodejmowaniem przez UE działań w zakresie praw człowieka osób niepełnosprawnych w kontekście strategii Afryka–UE;

109. podkreśla, że tradycyjne wspólnoty mniejszości narodowych mają szczególne potrzeby, które różnią się od potrzeb innych mniejszości, oraz że istnieje potrzeba zapewnienia równego traktowania tych mniejszości pod względem edukacji, opieki zdrowotnej, usług socjalnych i innych usług publicznych; zwraca ponadto uwagę na potrzebę propagowania we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego, społecznego, politycznej i kulturalnego pełnej i skutecznej równości osób należących do mniejszości narodowych i osób należących do większości;
110. wzywa UE do zachęcania rządów krajów rozwijających się do przyjęcia zobowiązania do przeprowadzenia reformy rolnej, służącej zabezpieczeniu tytułu prawnego do ziemi ludności tubylczej i koczowniczej oraz drobnych i średnich producentów rolnych, zwłaszcza kobiet, oraz zapobieżeniu praktyce zagrabiania ziemi przez korporacje; **wzywa UE do zabezpieczenia prawa dostępu do zasobów naturalnych, w szczególności dla ludności lokalnej i tubylczej, w ramach negocjacji umów handlowych; zachęca wszystkie państwa członkowskie do wzięcia przykładu z Danii, Holandii i Hiszpanii, które ratyfikowały konwencję nr 169 MOP dotyczącą ludności tubylczej i plemiennej, w celu wykazania swojego zaangażowania w zapewnienie konkretnej ochrony tej ludności; popiera obecnie trwające kampanie promujące ratyfikację i wdrożenie konwencji nr 169 MOP przez państwa niebędące sygnatariuszami jako sposób, między innymi, na zademonstrowanie zaangażowania Unii Europejskiej w multilateralizm i działalność Organizacji Narodów Zjednoczonych;**
111. zaleca opracowanie inicjatyw dotyczących prawodawstwa UE w celu zapewnienia uwzględnienia wyeliminowania dyskryminacji kastowej w ramach polityki UE w zakresie praw człowieka i w ramach instrumentów współpracy oraz zaleca podjęcie odpowiednich działań w państwach, których dotyczy problem dyskryminacji kastowej, w tym w Nepalu, Indiach, Bangladeszu, Pakistanie, na Sri Lance i w Jemenie;
112. uważa, że należy zwiększyć budżet w ramach nowych i już istniejących linii finansowania wsparcia społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka, w szczególności tych należących do społeczności tubylczych; uważa, że w ramach wspomnianych linii budżetowych należy również wykazać zdolność do elastycznego i natychmiastowego reagowania na możliwe sytuacje kryzysowe i bieżące oraz do optymalizacji ich stosunku jakości do kosztów i wpływu;

Prawa dzieci

113. nawiązuje do Konwencji ONZ o prawach dziecka oraz do potrzeby zapewnienia najpełniejszej ochrony praw przewidzianych we wspomnianej konwencji i unikania ich ograniczania; z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie w dniu 19 grudnia 2011 r. przez

Zgromadzenie Ogólne ONZ protokołu fakultatywnego do konwencji o prawach dziecka w sprawie procedury komunikacji oraz wzywa Radę i Komisję do szybszego podejmowania wysiłków mających na celu powszechną ratyfikację Konwencji o prawach dziecka oraz protokołu fakultatywnego do niej, a także do promowania ich skutecznego wdrożenia; apeluje również o podjęcie zdecydowanych wysiłków zmierzających do przyspieszenia wdrożenia wytycznych UE w sprawie propagowania i ochrony praw dziecka oraz strategii UE na rzecz zwalczania wszelkich form przemocy wobec dzieci; wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą oraz Europejską Służbę Działań Zewnętrznych do włączenia do unijnych sprawozdań rocznych na temat praw człowieka rozdziału dotyczącego praw dziecka;

114. zwraca uwagę na występujący w kilku państwach Afryki subsaharyjskiej poważny problem, polegający na oskarżaniu dzieci o uprawianie czarów, powodujący poważne konsekwencje, począwszy od wykluczenia społecznego po dzieciobójstwo, oraz na rytualne mordowanie dzieci jako ofiar; zauważa, że obowiązkiem państwa jest ochrona dzieci przed wszystkimi formami przemocy i maltretowaniem, i z tego względu wzywa ESDZ do zwrócenia szczególnej uwagi na ochronę dzieci przed wszystkimi formami przemocy oraz na los tych dzieci w prowadzonych z rządami przedmiotowych państw rozmowach dotyczących praw człowieka oraz w procesie programowania zewnętrznych instrumentów finansowych;

Wolność wyrażania opinii i media (społecznościowe)

115. podkreśla, że wolność wyrażania opinii oraz niezależność mediów i pluralizm to nieodzowne elementy trwałej demokracji, która maksymalizuje zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego i wzmacnia pozycję obywateli; w związku z czym wzywa do udzielania większego wsparcia w obszarach propagowania wolności mediów, ochrony niezależnych dziennikarzy, ograniczania przepaści cyfrowej oraz ułatwiania dostępu do internetu;
116. nalega, by Rada i Komisja uwzględniły w ramach swoich negocjacji akcesyjnych, dialogów dotyczących praw człowieka i wszelkich innych kontaktów związanych z prawami człowieka apel o położenie kresu nawoływaniu do nienawiści w mediach;
117. zauważa, że internet, wraz z mediami społecznymi, zarówno internetowymi, jak i nieinternetowymi, stał się jednym z najważniejszych kanałów, za pomocą których jednostki korzystają ze swojego prawa do wolności myśli i wyrażania opinii, oraz odgrywa istotną rolę w propagowaniu praw człowieka, partycypacji demokratycznej, odpowiedzialności, przejrzystości, rozwoju gospodarczego ***i rozwoju nowych form publicznego dostępu; jednocześnie podkreśla potrzebę ochrony godności ludzkiej i potępia wszelkie inne formy dyskryminacji występujące w mediach społecznych, mając na uwadze to, że nie wszyscy członkowie społeczeństwa, a zwłaszcza osoby starsze i ludność wiejska, mają dostęp do internetu; popiera określone uregulowania prawne UE i umowy UE z państwami trzecimi, które ograniczają dostęp do komunikacji i informacji za pomocą cenzury, likwidowania sieci lub podporządkowywania wolności informacji interesom handlowym; z zadowoleniem przyjmuje potencjał internetu i łączenia się w sieci społeczne wykazany podczas Arabskiej Wiosny Ludów; wzywa do zintensyfikowania monitorowania wykorzystania internetu i nowych technologii w***

reżimach autokratycznych, które dążą do ich ograniczenia; wzywa do udzielania większego wsparcia w obszarach propagowania wolności mediów, ochrony niezależnych dziennikarzy i blogerów, ograniczania przepaści cyfrowej oraz ułatwiania nieograniczonego dostępu do informacji i komunikacji, a także nieocenzurowanego dostępu do internetu (wolność cyfrowa);

118. dostrzega potencjał internetu w promowaniu i wspieraniu rewolucji podczas Arabskiej Wiosny Ludów; zauważa jednak, że ICT mogą być również niewłaściwie wykorzystywane do naruszania praw człowieka i podstawowych wolności, i w związku z tym wzywa do zintensyfikowania monitorowania wykorzystania internetu i nowych technologii w reżimach autokratycznych, które dążą do ich ograniczenia; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji zatytułowaną „Strategia przeciwko odłączaniu”; zachęca Komisję do przedłożenia najpóźniej w 2013 r. inteligentnych wniosków regulacyjnych, w tym dotyczących zwiększenia przejrzystości i odpowiedzialności przedsiębiorstw UE, w celu poprawy monitorowania wywozu produktów i usług służących blokowaniu stron internetowych, masowego nadzoru, monitorowania całego przepływu danych w internecie i komunikacji (mobilnej), podsłuchiwanie i rejestrowania prywatnych rozmów, filtrowania wyników wyszukiwania oraz zastraszania użytkowników internetu, w tym obrońców praw człowieka; uważa, że dostawcy usług telekomunikacyjnych i internetowych muszą wyciągnąć wnioski z błędów popełnionych w przeszłości, na przykład podjętej przez Vodafone decyzji o ustąpieniu przed zgłaszanymi w ostatnich tygodniach rządów Hosniego Mubaraka żądaniami władz egipskich dotyczącymi zawieszenia usług, rozpowszechniania propagandy prorządowej oraz śledzenia opozycji i ogólnie ludności, jak również z działań przedsiębiorstw z państw członkowskich, które sprzedały technologie informacyjno-komunikacyjne innym państwom trzecim, takim jak Libia, Tunezja itp.; uważa, że dostawcy usług telekomunikacyjnych i internetowych oraz producenci oprogramowania muszą wyciągnąć wnioski z błędów popełnionych w przeszłości oraz powinni nawiązać otwarty dialog z decydentami, organizacjami pozarządowymi i działaczami w celu ustanowienia wspólnych minimalnych standardów dotyczących oceniania wpływu w zakresie praw człowieka oraz w celu zwiększenia przejrzystości;
119. z zadowoleniem przyjmuje włączenie zakazu eksportowania technologii i usług do środków ograniczających skierowanych przeciwko władzom rządzącym Syrią; zauważa, że zakaz ten powinien stworzyć precedens dla przyszłych środków ograniczających skierowanych przeciwko innym represyjnym reżimom, zwłaszcza przeciwko Iranowi; zauważa jednak, że polityka UE powinna być sformułowana precyzyjnie, by była skuteczna i nie szkodziła obrońcom praw człowieka;
120. zauważa, że nowe technologie umożliwiają świadkom i obrońcom praw człowieka zbieranie informacji i wymianę dokumentacji dotyczącej przypadków naruszania praw człowieka, które to informacje i którą to dokumentację można później wykorzystać do zagwarantowania sprawiedliwości ofiarom; *z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy z udziałem wielu zainteresowanych stron oraz kodeksy postępowania takie jak projekt „Global Network Initiative”;* zauważa jednak, że *demokratyczny nadzór, obrona oraz propagowanie praw podstawowych należą do głównych zadań rządu; wzywa Komisję do wsparcia rozwoju i rozpowszechniania cyfrowych technologii bezpieczeństwa, służących wzmocnieniu pozycji obrońców praw człowieka dzięki bezpiecznym mechanizmom*

zbierania, szfrowania i przechowywania takich wrażliwych zapisów oraz wykorzystywaniu technologii „chmury” to zagwarantowania, by takie materiały nie mogły zostać odnalezione i skasowane;

Biznes a prawa człowieka

121. przypomina, że UE postawiła sobie za cel propagowanie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw (CSR) w swojej polityce zewnętrznej, i z zadowoleniem przyjmuje apel o lepsze dopasowanie europejskiego i światowego podejścia do CSR;
122. wzywa Komisję i państwa członkowskie do dopilnowania, aby przedsiębiorstwa podlegające prawu krajowemu bądź europejskiemu nie uwalniały się od przestrzegania praw człowieka i obowiązujących je norm społecznych, zdrowotnych i środowiskowych w chwili, gdy obierają siedzibę lub prowadzą działalność w państwie trzecim;
123. podkreśla ponadto, że wsparcie poszanowania praw człowieka i demokracji jest ściśle powiązane z propagowaniem przejrzystości i dobrego sprawowania rządów; w związku z tym jest zdania, że raje podatkowe i zagraniczne organy wymiaru sprawiedliwości odgrywają szkodliwą rolę w walce z korupcją i odpowiedzialnością polityczną w krajach rozwijających się; domaga się, aby UE promowała ratyfikację i wdrożenie konwencji NZ przeciwko korupcji w UE i na świecie w kontekście wsparcia UE na rzecz programów dobrego sprawowania rządów w państwach trzecich;
124. wyraża uznanie dla UE za udzielone przez nią wsparcie dla opracowania wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, a także dla ich jednogłośnie przyjęcia na forum Rady Praw Człowieka; z zadowoleniem przyjmuje inauguracyjne spotkanie grupy roboczej ds. biznesu i praw człowieka, które odbyło się w dniach 16–20 stycznia 2012 r., oraz wzywa UE do dalszego wspierania i wnoszenia wkładu do prac tego organu; ***podkreśla kluczową rolę krajowych instytucji zajmujących się prawami człowieka oraz współpracy tych instytucji w UE i jej państwach sąsiadujących w kontynuacji wdrażania wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, uznanych, między innymi, w rezolucji Rady Praw Człowieka ONZ nr 17/4; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy ukierunkowane na urzeczywistnianie dobrych praktyk, koordynowanie i pobudzanie współpracy między unijnymi instytucjami zajmującymi się prawami człowieka i krajowymi instytucjami tego rodzaju działającymi w państwach sąsiadujących z UE, do których to inicjatyw zalicza się program na rzecz współpracy między rzecznikami praw obywatelskich pochodzącymi z krajów objętych Partnerstwem Wschodnim, przewidziany na lata 2009-2013 i ustanowiony wspólnie przez polskiego i francuskiego rzecznika praw obywatelskich w celu zwiększenia możliwości urzędów rzecznika praw obywatelskich, organów rządowych i organizacji pozarządowych w krajach objętych Partnerstwem Wschodnim z myślą o ochronie praw indywidualnych i budowaniu państw demokratycznych opartych na praworządności; podkreśla potrzebę koordynacji tego rodzaju działań w ramach UE oraz przez instytucje UE w celu wykorzystania doświadczenia zdobytego w związku z powyższym;***
125. z zadowoleniem przyjmuje podjęte przez UE zobowiązanie do współpracy w 2012 r. z przedsiębiorstwami i zainteresowanymi podmiotami w celu opracowania wytycznych dla sektora przemysłu i MŚP w zakresie praw człowieka, opartych na wytycznych ONZ;

wzywa Komisję do realizacji przyjętego zobowiązania do opublikowania przed końcem 2012 r. sprawozdania dotyczącego priorytetów UE przy wdrażaniu wytycznych oraz do późniejszego przedkładania okresowych sprawozdań z postępu; nalega, by obowiązek przestrzegania praw człowieka, określony w wytycznych ONZ, był prawnie wiążący dla wszystkich przedsiębiorstw europejskich; wzywa państwa członkowskie UE do opracowania przed końcem 2012 r. krajowych planów ich wdrażania;

126. uważa, że ujawnianie przez duże przedsiębiorstwa informacji dotyczących kwestii społecznych i ochrony środowiska, w tym wpływu w zakresie praw człowieka, ma kluczowe znaczenie dla przejrzystości oraz dla skuteczności tych przedsiębiorstw; z zadowoleniem przyjmuje cel, jaki postawił sobie Międzynarodowy Komitet Zintegrowanego Raportowania (International Integrated Reporting Council – IIRC), by opracować akceptowalne w skali globalnej zintegrowane ramy sprawozdawczości;
127. z zadowoleniem przyjmuje zlecone przez DG ds. Przedsiębiorstw badanie „edynburskie” dotyczące luk w zarządzaniu w UE w zakresie biznesu i praw człowieka, oraz wzywa Komisję do przedłożenia w reakcji na nie wniosków ustawodawczych; wzywa w szczególności UE do zapewnienia, by ofiary nadużyć ze strony przedsiębiorstw z UE popełnianych w państwach trzecich miały dostęp do mechanizmów składania skarg i wymiaru sprawiedliwości w państwach członkowskich UE, jak na przykład w niedawnej sprawie Trafigura;
128. przyjmuje do wiadomości to, że korporacje ponadnarodowe w coraz większym stopniu opierają się na prywatnych agencjach wojskowych i bezpieczeństwa (PMSC), co od czasu do czasu prowadziło do przypadków łamania praw człowieka przez pracowników tych agencji; uważa, że konieczne jest przyjęcie środków regulacyjnych w UE, w tym kompleksowego systemu przepisów odnoszących się do tworzenia i rejestracji takich przedsiębiorstw, przyznawania im licencji, ich monitorowania i składania przez nie sprawozdań; wzywa Komisję do przedłożenia zalecenia torującego drogę dyrektywie służącej zbliżeniu krajowych środków regulujących usługi PMSC, w tym podmioty świadczące usługi i zamawianie usług, oraz do opracowania kodeksu postępowania, którego kontynuacją byłaby decyzja regulująca eksport usług PMSC do państw trzecich; wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą do przedstawienia Parlamentowi szczegółowej informacji dotyczącej zatrudniania PMSC w misjach WPBiO oraz Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa (WPZiB), określającej wymagane od wykonawców wymogi zawodowe i normy korporacyjne, stosowane uregulowania, nałożone na nich obowiązki prawne i zobowiązania oraz mechanizmy monitorowania;
129. popiera zintensyfikowanie propagowania udziału kobiet w zarządach na szczeblu krajowym, europejskim i międzynarodowym;

Wzmocnienie działań Parlamentu Europejskiego w zakresie praw człowieka

130. ponawia swój apel do Rady i Komisji o systematyczne, stanowiące merytoryczną reakcję uwzględnianie rezolucji i innych oświadczeń Parlamentu; ***proponuje, aby Parlament rozważył ustanowienie systematycznego mechanizmu służącego zapewnieniu zwiększenia skuteczności i namacalności działań będących następstwem jego decyzji;***
131. dostrzega potrzebę uwzględniania zagadnień z zakresu praw człowieka poprzez pracę

wszystkich komisji i delegacji Parlamentu zajmujących się stosunkami zewnętrznymi, w tym poprzez stosowanie się do zaleceń zawartych w sprawozdaniach przygotowanych przez grupy robocze ad hoc Parlamentu Europejskiego; ***zaleca posłom do Parlamentu Europejskiego, by w trakcie swoich oficjalnych wyjazdów do państw trzecich systematycznie spotykali się z obrońcami praw człowieka, w tym, w miarę możliwości, z więzionymi działaczami, w celu zapewnienia im lepszej widoczności; z zadowoleniem przyjmuje podjętą decyzję o zwiększeniu środków Podkomisji Praw Człowieka w świetle zmian wynikających z Traktatu z Lizbony;***

132. z zadowoleniem przyjmuje podjętą w dniu 12 grudnia 2011 r. przez swoje Biuro decyzję o ustanowieniu Dyrekcji ds. Wsparcia Demokracji w DG ds. Polityki Zewnętrznej, służące wzmocnieniu działań Parlamentu w zakresie propagowania demokracji i zapewnieniu ich spójności;

Strategiczna polityka Unii Europejskiej w zakresie praw człowieka

Informacje ogólne

133. z dużym zadowoleniem przyjmuje przegląd polityki UE w zakresie praw człowieka i procesu demokratyzacji, nakreślony we wspólnym komunikacie z dnia 12 grudnia 2011 r., będący pozytywną diagnozą potencjału UE; wzywa państwa członkowskie UE do pełnego zaangażowania się w ten proces i zastosowania jego wyników w ich krajowych działaniach, a także na szczeblu europejskim;

134. popiera oparcie komunikatu na koncepcji powszechności i niepodzielności praw człowieka oraz skupienia za jego pośrednictwem działań UE na propagowaniu realizacji istniejących zobowiązań i zadań państw trzecich na mocy międzynarodowych praw człowieka i prawa humanitarnego, a także dążenia do wzmocnienia systemu sprawiedliwości międzynarodowej;

135. popiera, w kontekście Arabskiej Wiosny Ludów, skupienie się na dopasowanych podejściach oddolnych i potrzebę przesunięcia poszanowania praw człowieka na centralną pozycję polityki zagranicznej UE; podkreśla zatem, że UE musi wesprzeć rządy, parlamenty i społeczeństwo obywatelskie oraz zaangażować je w proces poszanowania i monitorowania praw człowieka; uważa, że UE musi wyciągnąć wnioski z błędów popełnianych w przeszłości, których dobitnym przykładem jest to, że aż do wybuchu wojny domowej w Libii trwały negocjacje dotyczące porozumienia ramowego i umowy o readmisji z tym krajem, o których Parlament Europejski nie został odpowiednio poinformowany, pomimo dowodów na wymordowanie 1200 więźniów w okresie ubiegłego dziesięciolecia oraz na litanię tortur, przypadków wymuszonych zaginięć oraz egzekucji pozasadowych; jednocześnie ponownie podkreśla, że partnerstwo UE w procesach demokratyzacji i dobrobycie gospodarczym na południu musi przebiegać równocześnie z zaangażowaniem UE w sąsiedztwo wschodnie; podkreśla, że środki finansowe, których nie można by przeznaczyć lub przekazać na rzecz krajów podlegających europejskiej polityce sąsiedztwa ze względu na negatywną ocenę, powinny być przydzielane na inne projekty realizowane w krajach partnerskich podlegających europejskiej polityce sąsiedztwa, zarówno w wymiarze południowym, jak i wschodnim;

Proces

136. wzywa obecnie do dokonania szybkiego, przejrzystego i integracyjnego postępu w kierunku ambitnej ostatecznej wspólnej strategii UE, obejmującej jasne działania, ramy czasowe i zadania, opracowanej przy pełnym współudziale zainteresowanych podmiotów, celem rozpoczęcia realizacji motywu przewodniego; zobowiązuje się do wniesienia wraz z Radą pozytywnego wkładu w ten proces międzyinstytucjonalny, najpierw za pomocą niniejszej rezolucji, a następnie za pomocą późniejszej rezolucji Parlamentu; uważa, że zwieńczeniem tego procesu powinno być przyjęcie przez instytucje wspólnej strategii, w której jasno określone zostaną role i zadania każdej instytucji oraz za pomocą której stale dokonywana będzie ocena realizacji, w tym w odniesieniu do wytycznych;
137. uważa, że niektóre spośród działań wymienionych w komunikacie powinny być realizowane równoległe z opracowywaniem nadrzędnej strategii, w szczególności: powołanie specjalnego przedstawiciela UE ds. praw człowieka, dysponującego silną pozycją publiczną i międzynarodowym doświadczeniem w propagowaniu międzynarodowych praw człowieka; ustanowienie stałej COHOM umiejscowionej w Brukseli, z którą rutynowo będzie się uzgadniać konkluzje dotyczące sytuacji w zakresie praw człowieka w konkretnych państwach po przeprowadzeniu rozmów dotyczących praw człowieka; oraz określenie ram czasowych powołania punktów kontaktowych ds. praw człowieka w delegaturach UE i wskazania oficerów łącznikowych dla obrońców praw człowieka we wszystkich państwach trzecich;

Treść

138. z zadowoleniem przyjmuje znaczenie przypisywane w komunikacie krajowym strategiom w zakresie praw człowieka; uważa, że konieczny jest wspólny wstępny wzorzec, służący zapewnieniu pewnego poziomu spójności, a także wymóg przeprowadzenia konsultacji we wszystkich przypadkach; podkreśla, że potencjalną wartość strategii uda się wykorzystać jedynie w razie uznania ich wagi w różnych dziedzinach stosunków dwustronnych z poszczególnymi krajami i jedynie wówczas, gdy będą dostatecznie elastyczne, by umożliwić konsekwentne reagowanie na zmieniającą się sytuację w zakresie praw człowieka;
139. popiera zgłoszoną przez wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą osobiście propozycję trzech tematów konkretnych wspólnych działań instytucji w okresie najbliższych trzech lat; domaga się jasnych kryteriów obecnych i przyszłych procesów, za pomocą których wybierane będą takie tematy; oczekuje wyjaśnienia, w jaki sposób te kampanie mogłyby umożliwić osiągnięcie postępu w poszczególnych dziedzinach bez osłabiania kompleksowego zaangażowania UE na rzecz wszystkich zobowiązań w zakresie praw człowieka;
140. podkreśla wagę przypisywaną w ramach przeglądu społeczeństwu obywatelskiemu jako rzeczywistemu partnerowi we wdrażaniu unijnej strategii w zakresie praw człowieka, a nie tylko w realizacji projektów; uznaje szczególne znaczenie obrońców praw człowieka w tym procesie; wzywa UE do dostrzeżenia pełnego potencjału szeregu podmiotów lokalnych przy wprowadzaniu zmian w dziedzinie praw człowieka na szczeblu kraju oraz do zapewniania szerokiej podstawy wsparcia ich działań;
141. wyraża szczególne zaniepokojenie pogorszeniem się sytuacji w Turcji i nasileniem się represji wobec obrońców praw człowieka oraz wobec opozycji dla rządu, w tym posłów i

samorządowców, związkowców, dziennikarzy, artystów, a zwłaszcza wobec społeczności kurdyjskiej;

142. popiera unijną koncepcję „głębokiej demokracji”, opracowaną przez wysoką przedstawiciel; ubolewa, że w tej koncepcji nie uwzględniono kwestii niedyskryminacji i równouprawnienia; **wzywa ESDZ do pełnego włączenia środków antydyskryminacyjnych i wartości odniesienia, w celu zapewnienia centralnej pozycji zagadnieniu praw kobiet i mniejszości, równego obywatelstwa i równego udziału w polityce;**
143. zwraca uwagę, że nadal ogromnym wyzwaniem pozostaje nieodpowiedni charakter obecnych rozmów dotyczących praw człowieka oraz monitorowanie i stosowanie klauzul praw człowieka; potwierdza, że te klauzule należy uwzględniać we wszystkich umowach handlowych i sektorowych;
144. podziela pogląd, że „dyplomacja cyfrowa” to nowe i żywe narzędzie; wzywa ESDZ do opracowania dla swoich delegatur jasnych wytycznych dotyczących najlepszego wykorzystywania mediów społecznościowych oraz do opracowania regularnie aktualizowanego katalogu mediów społecznościowych dla podmiotów UE;
145. zauważa, że nieomal połowa ze stu największych podmiotów gospodarczych na świecie to obecnie przedsiębiorstwa prywatne; gratuluje Komisji jej ambitnego i przyszłościowego komunikatu z 2011 r. w sprawie CSR oraz jasnego poparcia dla opracowania wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, przy czym oba dokumenty muszą być filarami nowej strategii;
146. dostrzega, że w komunikacie zaakceptowano konieczność prowadzenia wszystkich działań antyterrorystycznych całkowicie zgodnie z międzynarodowymi prawami człowieka, prawem humanitarnym i dotyczącym uchodźców; podkreśla, że ta zasada musi stanowić element dyskusji w sprawie wszystkich nowych środków antyterrorystycznych w UE oraz z partnerami w państwach trzecich; potwierdza, że polityka antyterrorystyczna UE powinna zawierać bezpośrednie odniesienie do zakazu stosowania tortur w kontekście działań antyterrorystycznych, co zapisano w konkluzjach Rady z dnia 29 kwietnia 2008 r.;
147. pochwała dostrzeżenie potrzeby poruszenia kwestii naruszeń praw człowieka w państwach członkowskich oraz zapewnienia przestrzegania przez UE jej międzynarodowych zobowiązań w celu wzmocnienia wiarygodności UE; wzywa do nadania Grupie Roboczej ds. Praw Podstawowych, Praw Obywatelskich i Swobodnego Przepływu Osób (FREMP) pełnych uprawnień do stwierdzania naruszeń i dążenia do ich likwidacji;
148. uznaje walkę z bezkarnością za priorytetową dziedzinę działań UE; uważa przeprowadzoną w 2011 r. aktualizację instrumentów UE dotyczących MTK za ważny krok naprzód, który należy uwzględnić w przyszłościowej strategii UE w zakresie praw człowieka;
149. uważa, że jasny przegląd roli, jaką odgrywają odpowiedzialni za rejony geograficzne urzędnicy i grupy robocze Rady, oraz znaczenia strategii dla ich codziennej działalności byłby elementem tworzenia prawdziwej kultury praw człowieka i demokracji, w szczególności poprzez nauczanie demokratycznego obywatelstwa i poszanowania praw

człowieka;

150. wzywa do radykalnego wzmocnienia roli samego Parlamentu Europejskiego w propagowaniu przejrzystości i odpowiedzialności za wdrażanie strategii UE w zakresie praw człowieka; ponownie stwierdza, że samo sprawozdanie roczne Rady nie jest mechanizmem gwarantującym odpowiedzialność; ponawia zalecenia dotyczące włączania do nurtu polityki, zgłaszane przez Parlament w jego poprzednich sprawozdaniach rocznych oraz w sporządzonym przez Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa dokumencie z dnia 1 czerwca 2006 r. w sprawie włączania praw człowieka do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz innych dziedzin polityki UE, które nadal nie zostały w pełni zrealizowane;

* * *

151. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, rządów i parlamentom państw członkowskich oraz krajów kandydujących, Organizacji Narodów Zjednoczonych, Radzie Europy, a także rządów państw i terytoriów wymienionych w niniejszej rezolucji.

1.03.2012

OPINIA KOMISJI ROZWOJU

dla Komisji Spraw Zagranicznych

w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka na świecie za rok 2010 oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie, w tym wpływu na strategiczną politykę UE w dziedzinie praw człowieka
(2011/2185 (INI))

Sprawozdawca: Cristian Dan Preda

WSKAZÓWKI

Komisja Rozwoju zwraca się do Komisji Spraw Zagranicznych, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. z zadowoleniem przyjmuje szczególne znaczenie, jakie w komunikacie zatytułowanym „Zwiększanie wpływu unijnej polityki rozwoju – program działań na rzecz zmian”¹ nadano prawom człowieka, demokracji i praworządności, oraz podkreśla, że demokracja, poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności, dobre rządy, pokój i bezpieczeństwo stanowią wstępne warunki – i są powiązane wzajemną synergią i uzupełniają się w odniesieniu do – rozwoju, zmniejszenia ubóstwa i realizacji milenijnych celów rozwoju;
2. wzywa UE do podejmowania dalszych działań, skuteczniejszego włączania kwestii praw człowieka i demokracji w główny nurt współpracy na rzecz rozwoju oraz do zadbania o to, by programy rozwoju UE przyczyniały się do wypełniania przez kraje partnerskie ich międzynarodowych zobowiązań w dziedzinie praw człowieka; wnosi również o to, aby prawa człowieka i demokracja zostały uwzględnione w programach łączących pomoc humanitarną, odnowę struktur i rozwój (LRRD) ze względu na ich istotne znaczenie w procesie przejścia z fazy nadzwyczajnej sytuacji humanitarnej do rozwoju;
3. uważa, że należy wyciągnąć wnioski z powstań ludowych w Afryce Północnej, w których domagano się przemian demokratycznych, tak aby w drodze dialogu podjąć zasadnicze

---

¹COM(2011)0637.

problemy, od wysokiego bezrobocia, rosnących cen żywności, utrzymującej się korupcji, nieprzestrzegania podstawowych praw człowieka, w tym praw socjalnych i gospodarczych, do ograniczonego udziału obywateli w procesie podejmowania decyzji;

4. podkreśla powszechność, niepodzielność i współzależność wszystkich praw człowieka, w tym również praw określonych w Międzynarodowym pakcie praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych ONZ, takich jak prawo do właściwego odżywiania się, minimalnego standardu socjalnego, nauki, opieki zdrowotnej, korzystania ze sprawiedliwych i korzystnych warunków pracy i prawo do udziału w życiu kulturalnym, które powinny być traktowane w równy sposób; podkreśla w związku z tym znaczenie Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych, który należy uwzględniać zgodnie z art. 21 Traktatu z Lizbony (Postanowienia ogólne o działaniach zewnętrznych Unii);
5. potwierdza znaczenie ukierunkowanej na prawa człowieka polityki rozwoju oraz wzywa UE do wyznaczenia w programach rozwoju konkretnych, wymiernych, osiągalnych i określonych w czasie celów w zakresie praw człowieka i demokracji;
6. nalega, by w międzynarodowych procesach podejmowania decyzji dotyczących środowiska UE stosowała zasady zapisane w Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (konwencji z Aarhus) z 1998 r., tak aby zapewnić przejrzystość i publiczny dostęp do informacji i tym samym ułatwić parlamentom, społeczeństwu obywatelskiemu i innym zainteresowanym stronom wykonywanie ich obowiązku nadzoru w imię dobrych rządów;
7. z zadowoleniem przyjmuje nową strategię zaproponowaną we wspólnym komunikacie zatytułowanym „Prawa człowieka i demokracja w centrum działań zewnętrznych UE – dążenie do bardziej skutecznego podejścia”¹, zgodnie z którą współpraca na rzecz rozwoju stanowi element zintegrowanego podejścia do kwestii praw człowieka w całym spektrum polityki UE;
8. zauważa, że w rocznym sprawozdaniu dotyczącym praw człowieka na świecie za rok 2010 brakuje osobnej sekcji poświęconej rozwojowi; podkreśla, że – zwłaszcza po wejściu w życie Traktatu z Lizbony i zważywszy na obecną zintegrowaną strategię na rzecz praw człowieka – w sprawozdaniu rocznym należy poświęcić jedną sekcję tematyczną kwestiom praw człowieka i rozwoju;
9. zdecydowanie zaleca, aby w przyszłych instrumentach rozwoju zwracać szczególną uwagę na programy tematyczne, ponieważ dotyczą one zwłaszcza kwestii praw człowieka, tak aby promować wzajemnie wzmacniające się związki między rozwojem a prawami człowieka;
10. wzywa do zwiększenia komplementarności i spójności w programowaniu projektów i działań europejskiego instrumentu na rzecz demokracji i praw człowieka (EIDHR) oraz innych instrumentów finansowych;

---

¹COM(2011)0886.

11. zwraca się do UE, aby przeznaczala pomoc na rzecz rozwoju glównie na skuteczniejsze tworzenie instytucji oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego w krajach otrzymujacych pomoc, poniewaz czynniki te mają podstawowe znaczenie dla dobrego sprawowania rządów oraz dla zapewnienia rozliczalności i odpowiedzialności za procesy rozwoju; apeluje o nadanie większego znaczenia klauzulom dotyczacych praw człowieka i warunkowości w programach wspieranych przez UE;
12. uważa, że wsparcie budżetowe powinno być ściślej powiązane z sytuacją w zakresie praw człowieka i sprawowania rządów w krajach otrzymujacych pomoc; ponownie wzywa do ustanowienia bardziej szczegółowych kryteriów przyznawania wsparcia budżetowego;
13. apeluje o zwiększenie środków finansowych na wdrożenie europejskich instrumentów wspierajacych demokrację i prawa człowieka, poniewaz stanowią one konkretny sposób propagowania przez UE demokracji i praw człowieka w ramach współpracy z państwami trzecimi;
14. podkreśla, że UE powinna dopilnować, by jej działania w dziedzinie polityki rozwojowej, budowania pokoju, zapobiegania konfliktom i bezpieczeństwa międzynarodowego wzajemnie się umacniały; podkreśla w tym kontekście potrzebę opracowania odpowiednich strategii na rzecz krajów w niestabilnej sytuacji;
15. podkreśla, że kluczowym elementem kontroli spójności polityki na rzecz rozwoju jest prawo do rozwoju;
16. wzywa Europejską Służbę Działań Zewnętrznych i Komisję do poszukiwania nowych sposobów zapewnienia ściślejszego związku między dialogiem w sprawie praw człowieka z krajami partnerskimi a współpracą na rzecz rozwoju.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	29.2.2012
Wynik głosowania końcowego	+: 27 -: 1 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Ricardo Cortés Lastra, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Filip Kaczmarek, Franziska Keller, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Eleni Theoharous, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Daniël van der Stoep, Anna Záborská, Iva Zanicchi, Gabriele Zimmer
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Enrique Guerrero Salom, Isabella Lövin, Gesine Meissner, Cristian Dan Preda, Bart Staes, Patrizia Toia
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Zita Gurmai

1.3.2012

OPINIA KOMISJI PRAW KOBIEC I RÓWNOUPRAWNIENIA

dla Komisji Spraw Zagranicznych

w sprawie sprawozdania rocznego dotyczącego praw człowieka na świecie oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie, w tym skutków dla strategicznej polityki UE na rzecz praw człowieka
(2011/2185 (INI))

Sprawozdawca: Teresa Jiménez-Becerril Barrio

WSKAZÓWKI

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia zwraca się do Komisji Spraw Zagranicznych, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- uwzględniając Konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet oraz Protokół fakultatywny do niej,
- uwzględniając deklarację ONZ o ochronie kobiet i dzieci na wypadek zagrożenia w czasie konfliktu zbrojnego oraz rezolucje Rady Bezpieczeństwa nr 1325 (z 2000 r.) i nr 1820 (z 2008 r.),
- uwzględniając wytyczne Unii Europejskiej w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i dziewcząt oraz zwalczania wszelkich form ich dyskryminacji,
- uwzględniając „dokument dotyczący działań na temat wzmocnienia zewnętrznego wymiaru UE w zakresie działań przeciwko handlowi ludźmi: ku światowym działaniom UE przeciwko handlowi ludźmi”,
- uwzględniając Kartę kobiet Komisji Europejskiej,
- uwzględniając zalecenie Komitetu Ministrów Rady Europy w sprawie środków zwalczania dyskryminacji ze względu na orientację seksualną lub tożsamość płciową (CM/Rec(2010)5), a także zalecenie i rezolucję Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy na ten sam temat (zalecenie 1915 i rezolucja 1728),

- A. mając na uwadze, że prawa kobiet jako prawa uznawane w ramach konwencji międzynarodowych i norm prawnych systematycznie powinny stawać się przedmiotem wszystkich stosunków dwustronnych, a w szczególności stosunków z państwami trzecimi, z którymi UE podpisała umowy o stowarzyszeniu i współpracy,
- B. mając na uwadze, że przemoc i/lub dyskryminacja kobiet nie może być uzasadniona względami politycznymi, religijnymi ani kulturowymi;
- C. mając na uwadze, że termin „przemoc wobec kobiet” oznacza każdy akt przemocy uwarunkowanej płcią, który prowadzi lub może prowadzić do krzywdy fizycznej, seksualnej lub psychologicznej, lub do cierpienia kobiet, w tym zagrożenie aktami takiej przemocy, przymus lub arbitralne pozbawienie wolności bez względu na to, czy pojawia się w życiu publicznym czy prywatnym,
- D. mając na uwadze, że przemoc seksualna w postaci masowych i etnicznych gwałtów, handlu ludźmi i innych form wykorzystywania seksualnego kobiet i dzieci nadal stanowi część taktyki wojennej stosowanej przez siły zbrojne w regionach dotkniętych konfliktami na całym świecie i jest również postrzegana jako „łup wojenny” przez sprawców przemocy seksualnej wykorzystujących w tym celu sytuację konfliktu, co jest nie do przyjęcia; mając na uwadze, że Organizacja Narodów Zjednoczonych uznała gwałt w czasie wojny za „zbrodnię przeciwko ludzkości”, a od 2008 r. Rada Bezpieczeństwa ONZ angażuje się w zwalczanie przemocy seksualnej jako praktyki wojennej,
- E. mając na uwadze, że znaczenie zaangażowania kobiet i kwestii równości płci potwierdza fakt, że tam, gdzie w rozstrzyganie konfliktów i proces budowania pokoju zaangażowanych jest więcej kobiet, odgrywają one kluczową rolę w negocjacjach pokojowych, uwzględniając zagadnienia związane z odbudową, rehabilitacją i umacnianiem pokoju,
- F. mając na uwadze, że ciągle mają miejsce przypadki wykorzystywania kobiet, które często nie są zgłaszane, ponieważ zdarzają się wewnątrz struktur rodziny,
1. z zadowoleniem przyjmuje Kartę kobiet Komisji Europejskiej, która to karta promuje równość płci zarówno na szczeblu unijnym, jak i międzynarodowym, oraz unijny plan działania w sprawie równości płci oraz wzmocnienia pozycji kobiet w kontekście współpracy na rzecz rozwoju na lata 2010–2015, a także apeluje o zwiększenie wysiłków zmierzających do osiągnięcia milenijnego celu rozwoju dotyczącego równości płci i zdrowia macierzyńskiego;
  2. w szczególności podkreśla potrzebę promowania edukacji zdrowotnej i odpowiednich programów poświęconych zdrowiu seksualnemu i reprodukcyjnemu, które odgrywają istotną rolę w polityce rozwojowej UE i polityce na rzecz praw człowieka w stosunku do państw trzecich;
  3. wzywa Komisję i Radę do zapewnienia kobietom w czasie konfliktów uczciwego dostępu do systemów publicznej opieki zdrowotnej oraz odpowiedniej ochrony ginekologicznej i położniczej zgodnie z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia;
  4. jest głęboko zaniepokojony silnie zakorzenioną dyskryminacją ze względu na płeć i

przemocą domową zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich w niektórych państwach trzecich, wysokimi wskaźnikami przemocy seksualnej oraz gwałtów kobiet i dziewcząt w Afryce Południowej, nieodpowiednio prowadzonymi dochodzeniami, które często są utrudniane ze względu na uprzedzenia płciowe, utrudnieniami w dostępie do opieki zdrowotnej i opóźnieniami w leczeniu ofiar;

5. zwraca się o lepsze uwzględnienie praw kobiet we wszystkich zewnętrznych strategiach politycznych i instrumentach finansowych w celu szerszego uwzględniania aspektu płci za pomocą programów geograficznych i tematycznych oraz w celu poprawy koordynacji instrumentów; uważa, że równouprawnienie kobiet i mężczyzn oraz ochrona praw kobiet powinny w całości wpisywać się we wszystkie istotne sfery polityki zagranicznej UE oraz wszelkie działania i programy realizowane w ramach tej polityki;
6. wzywa Komisję i państwa członkowskie do aktywnego promowania niedyskryminacji ze względu na płeć, rasę i pochodzenie etniczne oraz ze względu na religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną w ramach polityki zagranicznej, w tym również przy pomocy europejskiego instrumentu na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka (EIDHR);
7. z zadowoleniem przyjmuje zestaw narzędzi przyjęty w 2010 r. przez grupę roboczą Rady ds. praw człowieka, które to narzędzia mają pomóc instytucjom UE, państwom członkowskim, delegacjom i innym podmiotom w szybkim reagowaniu na łamanie praw człowieka osób LGBT; wzywa Komisję do zajęcia się przyczynami strukturalnymi, które prowadzą do tego rodzaju łamania praw;
8. ponownie podkreśla, że prawa kobiet powinny być ważną częścią dialogów dotyczących praw człowieka, prowadzonych przez UE, oraz dialogu politycznego UE z państwami trzecimi, z którymi podpisano umowy o stowarzyszeniu lub współpracy, zgodnie z zawartymi w tych umowach klauzulami dotyczącymi praw człowieka, oraz że należy zwiększyć udział kobiet w transformacjach pokojowych, zarówno w ramach negocjacji, jak i w związku z odgrywaniem przez nie czynnej roli; zwraca się do Komisji i Rady o podjęcie wszelkich odpowiednich działań w przypadku jakiegokolwiek naruszenia wymienionych przepisów;
9. jest głęboko zaniepokojony nasileniem się przemocy na tle płciowym w wielu częściach świata, co jest jednym z symptomów kryzysu światowego, a zwłaszcza rosnącą liczbą przypadków kobietobójstwa (zabójstw kobiet i dziewcząt) w niektórych krajach Ameryki Łacińskiej, co odbywa się w kontekście ogólnej przemocy i dyskryminacji strukturalnej; zdecydowanie potępia wszelkie rodzaje przemocy na tle płciowym i nietypowy rodzaj przestępstwa, jakim jest kobietobójstwo, oraz panującą bezkarność za tego rodzaju przestępstwa, co stanowi dodatkową zachętę do zabójstw;
10. wzywa Komisję i ESDZ do wyznaczenia jasnych zakresów obowiązków we wzajemnych stosunkach oraz do koordynowania właściwych działań delegacji UE z działaniami ambasad państw członkowskich w krajach, których dotyczą omawiane problemy, w celu przekształcenia deklaracji wiceprzewodniczącej/ wysokiej przedstawiciel Catherine Ashton w sprawie kobietobójstwa w konkretne strategie polityczne dysponujące wystarczającymi środkami; wzywa również Komisję do udzielenia politycznego i finansowego wsparcia na rzecz funkcjonowania międzyamerykańskiego systemu praw

człowieka odnośnie do kobietobójstwa oraz do wniesienia wkładu w wypełnienie założeń wspomnianej deklaracji;

11. wspiera państwa Ameryki Łacińskiej w należyтым wypełnianiu zobowiązań w zakresie zapobiegania zabójstwom kobiet, monitorowania tego zjawiska, prowadzenia dochodzeń i sądowego ścigania takich przestępstw, łącznie z nakładaniem kar i zadośćuczynieniem; wzywa Komisję do regularnego podnoszenia tej kwestii w ramach dialogów politycznych, a w szczególności w ramach prowadzonych dialogów dotyczących praw człowieka, oraz do zaoferowania współpracy w zakresie poszukiwania środków zaradczych służących wyeliminowaniu przemocy wobec kobiet i kobietobójstwa w kontekście partnerstwa regionalnego;
12. wzywa zatem Komisję i Radę do dalszego zachęcania państw trzecich do wyraźnego uwzględnienia praw człowiek w ich ustawodawstwie, zapewnienia poszanowania tych praw oraz do wdrożenia uwrażliwionych na płeć strategii politycznych i mechanizmów w celu zwiększenia zaangażowania kobiet w procesy podejmowania decyzji w życiu publicznym, czy to politycznym, gospodarczym czy społecznym;
13. wzywa Komisję do uczynienia praw kobiet przedmiotem negocjacji ze wszystkimi bez wyjątku krajami kandydującymi, do przypomnienia władzom tureckim, że utrzymująca się skala przemocy wobec kobiet, w tym zabójstw honorowych oraz wcześniej zawieranych i przymusowych małżeństw, nadal jest dla Turcji ważnym wyzwaniem, do zaprzestania zaniedbywania braku skuteczności środków zaradczych i pobłażliwości władz tureckich, jeśli chodzi o skuteczne karanie sprawców, do nakłonienia rządu tureckiego do przyspieszenia reform, wprowadzenia na wszystkich szczeblach edukacji programów w zakresie równości płci i zwalczania przemocy, a także do szkolenia urzędników publicznych, funkcjonariuszy policji, sędziów i członków społeczeństwa obywatelskiego, do zwrócenia się do Turcji o wdrożenie skutecznych strategii politycznych ukierunkowanych na zapobieganie, ochronę i zaskarżanie oraz o poczynienie konkretnych postępów związanych z poszanowaniem i wdrożeniem praw kobiet; utrzymuje ponadto, że Turcja powinna przestrzegać swoich międzynarodowych zobowiązań, których podjęła się np. na mocy Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, kairskiego programu działania, pekińskiej platformy działania i deklaracji milenijnej ONZ;
- 14. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zajęcia się przemocą wobec kobiet oraz wymiarem naruszeń praw człowieka na tle płciowym na szczeblu międzynarodowym, a zwłaszcza w kontekście dwustronnych stowarzyszeń i międzynarodowych umów handlowych, które już weszły w życie lub które są jeszcze negocjowane;**
- 15. podkreśla, że cele dialogu politycznego powinny również obejmować zniesienie wszelkich ograniczeń Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet oraz ratyfikację Protokołu fakultatywnego do niej przez wszystkie kraje partnerskie;**
- 16. uznaje pozytywną rolę europejskiego instrumentu na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka na świecie (EIDHR) w ochronie praw kobiet i obrońców praw kobiet oraz z zadowoleniem przyjmuje uświadamiające kampanie regionalne i tematyczne organizowane w celu zwalczania stereotypów, dyskryminacji i przemocy domowej**

zgodnie z wytycznymi UE w sprawie aktów przemocy wobec kobiet i dziewcząt, przemocy seksualnej wobec kobiet w czasie konfliktów, małżeństw przymusowych i wczesnego zawierania małżeństw, okaleczania żeńskich narządów płciowych oraz udziału kobiet w procesie demokratycznym;

- 17. wzywa jednak Komisję do dalszego wykorzystywania EIDHR w celu zajęcia się wszystkimi formami przemocy fizycznej, społecznej i psychologicznej wobec kobiet oraz opracowania środków służących wzmocnieniu praw kobiet i ich pozycji w społeczeństwie;*
18. podkreśla potrzebę zintensyfikowania wysiłków zmierzających do wyeliminowania wszelkich form okaleczania żeńskich narządów płciowych oraz tradycji i praktyk szkodliwych dla kobiet i dziewczynek, zarówno w ramach społeczeństwa, jak i na szczeblu politycznym, oraz zwraca przy tym uwagę na to, że tego rodzaju praktyki są poważnym naruszeniem praw człowieka i integralności fizycznej kobiet i dziewcząt, a także wzywa państwa członkowskie do przyjęcia inicjatywy ONZ w sprawie ustanowienia światowego dnia przeciwko okaleczaniu żeńskich narządów płciowych;
19. wspiera wszystkie kobiety, które walczą o prawa kobiet na całym świecie, oraz zwraca szczególną uwagę, że po ostatnich wydarzeniach w Arabii Saudyjskiej coraz więcej kobiet jeździ samochodami i walczy o równouprawnienie;
20. wzywa Komisję i państwa członkowskie do dokonania przeglądu i znaczącego ulepszenia przepisów dotyczących równości płci w stosunkach wewnętrznych w ramach wniosku dotyczącego nowych wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020;
21. zachęca Komisję do utworzenia europejskiego centrum nadzoru przemocy wobec kobiet;
22. przypomina, że dyrektywa Rady 2004/81/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentu pobytowego wydawanego obywatelom państw trzecich będących ofiarami masowych gwałtów, handlu ludźmi i innych form wykorzystywania seksualnego kobiet i dzieci lub obywatelom, którzy wcześniej byli przedmiotem działań ułatwiających nielegalną imigrację i którzy współpracują z właściwymi organami, oraz dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/52/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. przewidująca minimalne normy w odniesieniu do kar i środków stosowanych wobec pracodawców zatrudniających nielegalnie przebywających obywateli krajów trzecich są przydatnymi narzędziami służącymi ochronie ofiar handlu oraz że powinny one zostać w pełni wdrożone;
23. podkreśla, że nierejestrowanie dzieci, zwłaszcza dziewcząt, jest pierwszą odmową przysługujących im praw; wzywa zatem Komisję do wspierania rejestracji urodzeń w krajach trzecich, których dotyczy ten problem; podkreśla potrzebę działań na rzecz uznawania prawa matek do uzyskania ochrony i wsparcia oraz do opieki nad swoimi dziećmi i wychowywania swoich dzieci, a także zabezpieczenia zdrowotnego i ekonomicznego kobiet;
24. apeluje o zwrócenie większej uwagi na programy mające na celu zapewnienie dostępu do edukacji dla wszystkich dziewcząt oraz zwiększenie finansowania tych programów ze względu na to, że edukacja dziewcząt ma kluczowe znaczenie dla zwiększenia równości

społeczeństw pod względem płci, promowania niezależności ekonomicznej kobiet oraz dla ograniczenia wykorzystywania seksualnego kobiet i dziewcząt na świecie;

25. podkreśla, że działania zmierzające do zwiększenia dostępu do praw seksualnych i reprodukcyjnych oraz do usług opieki zdrowotnej są ważnym filarem zagwarantowania poszanowania przysługujących kobietom praw człowieka; w związku z tym wzywa UE do wzmocnienia starań w celu osiągnięcia milenijnych celów rozwoju dotyczących poprawy opieki zdrowotnej nad matkami, w tym poprzez zapewnienie dostępu do informacji, nowoczesnej antykoncepcji i szeregu usług z zakresu zdrowia reprodukcyjnego; nalega, by Komisja dążyła do osiągnięcia tego celu we wszystkich działaniach w zakresie polityki rozwojowej, podejmowanych na szczeblu międzynarodowym;
26. uznaje rolę europejskiego instrumentu na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka na świecie oraz innych instrumentów służących budowaniu demokracji w państwach trzecich i przypomina, że demokracja obejmuje pełny udział kobiet w życiu publicznym, co pokazują wydarzenia następujące w wyniku Arabskiej Wiosny i co przewidują instrumenty międzynarodowe i regionalne, takie jak Protokół do Afrykańskiej karty praw człowieka i ludów o prawach kobiet w Afryce;
27. wspiera Komisję w działaniach w zakresie opieki zdrowotnej, w szczególności w ramach przeciwdziałania HIV i AIDS, oraz zwraca się do Komisji o podkreślenie potrzeby edukacji zdrowotnej, w szczególności kobiet ciężarnych lub karmiących piersią;
28. z zadowoleniem przyjmuje obecność eksperta ds. płci podczas większości unijnych misji obserwacji wyborów oraz uwzględnienie udziału kobiet w procesach wyborczych, a także apeluje o wdrożenie niezbędnych środków mających na celu zapewnienie udziału kobiet we wszystkich unijnych misjach obserwacji wyborów;
29. apeluje o włączenie wniosków płynących ze sprawozdań unijnych misji obserwacji wyborów w sprawie politycznego uczestnictwa kobiet w procesach wyborczych do programów geograficznych i tematycznych realizowanych w krajach, których dotyczy ten problem;
30. z zadowoleniem przyjmuje stworzenie Jednostki Narodów Zjednoczonych ds. Równości Płci i Uwłasnowolnienia Kobiet oraz wzywa UE do pogłębienia współpracy z tą instytucją na szczeblu międzynarodowym, krajowym i regionalnym w celu wzmocnienia praw kobiet;
31. podkreśla, że kobiety muszą mieć kontrolę nad swoimi prawami seksualnymi i rozrodczymi, szczególnie dzięki zapewnieniu łatwego dostępu do środków antykoncepcyjnych i możliwości aborcji; zwraca uwagę, że prawo do zdrowia reprodukcyjnego stanowi integralną część praw człowieka; podkreśla, że prawa reprodukcyjne opierają się na uznaniu podstawowego prawa wszystkich par i jednostek do swobodnego i odpowiedzialnego decydowania o liczbie dzieci, częstotliwości ciąży i czasie narodzin dzieci oraz do posiadania niezbędnych w tym celu informacji i środków, a także prawa do najwyższej jakości życia seksualnego i reprodukcyjnego, w tym prawa do podejmowania decyzji dotyczących reprodukcji w sposób wolny od dyskryminacji, przymusu i przemocy (definicja WTO);

32. zdecydowanie opowiada się za tym, by w składzie misji realizowanych w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) oraz delegacji UE znajdowali się doradcy ds. równouprawnienia lub by te misje i delegacje posiadały punkt kontaktowy ds. równouprawnienia, a ponadto wzywa wysoką przedstawiciel/ wiceprzewodniczącą Komisji, aby zapewniła im odpowiednie zasoby i uprawnienia;
33. apeluje o szczególne wsparcie ze strony Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn w zakresie gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji na temat skutecznych działań związanych z uwzględnianiem aspektu płci w ramach wdrażania pekińskich wskaźników dotyczących praw kobiet;
34. podejmuje się systematyczniejszego uwzględniania praw kobiet we własnych debatach i rezolucjach dotyczących praw człowieka oraz wykorzystania sieci laureatów Nagrody im. Sacharowa, a w szczególności laureatek, do wsparcia poszanowania praw kobiet na świecie;
35. wzywa Komisję do przeciwdziałania aborcji selektywnej i dzieciobójstwu dziewczynek, a także wszelkim innym szkodliwym tradycjom utrzymującym się w wielu społeczeństwach, które podtrzymują wizerunek córki jako ciężar, a syna jako żywiciela rodziny; zwraca się do Komisji o wykorzystanie w tym celu budżetu rozwojowego i pomocowego;
36. wzywa Komisję do podjęcia działań przeciwdziałających problemowi selekcji ze względu na płeć, nie poprzez ograniczanie dostępu do usług i technologii z zakresu zdrowia reprodukcyjnego, lecz poprzez intensyfikację wysiłków zmierzających do położenia kresu strukturalnej dyskryminacji kobiet i dziewcząt, w tym poprzez zniesienie przepisów dyskryminujących ze względu na płeć, wzmocnienie pozycji kobiet i dziewcząt za pośrednictwem edukacji, opracowanie strategii politycznych dotyczących dziedziczenia, posagu, finansowania starości i innych kwestii związanych z bezpieczeństwem osobistym, a także strategii politycznych dotyczących ustalania nazwiska;
37. wzywa Komisję do propagowania aktywnego udziału organizacji pozarządowych zajmujących się promowaniem praw i warunków życia kobiet we wszelkich programach na rzecz współpracy i rozwoju.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	28.2.2012
Wynik głosowania końcowego	+: 27 -: 2 0: 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Regina Bastos, Edit Bauer, Andrea Češková, Edite Estrela, Iratxe García Pérez, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Silvana Koch-Mehrin, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Raül Romeva i Rueda, Joanna Senyszyn, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Britta Thomsen, Angelika Werthmann, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Vilija Blinkevičiūtė, Kent Johansson, Christa Klaß, Kartika Tamara Liotard, Ana Miranda, Mariya Nedelcheva, Katarína Neved'alová, Antigoni Papadopoulou, Sirpa Pietikäinen

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	22.3.2012
Wynik głosowania końcowego	+ : 45 - : 2 0 : 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Frieda Brepoels, Mário David, Michael Gahler, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Krzysztof Lisek, Francisco José Millán Mon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Ria Oomen-Ruijten, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Fiorello Provera, Libor Rouček, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Nikolaos Salavrakos, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Werner Schulz, Marek Siwiec, Charles Tannock, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Boris Zala
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Laima Liucija Andriekienė, Corina Crețu, Andrew Duff, Kinga Gál, Elisabeth Jeggle, Barbara Lochbihler, Emilio Menéndez del Valle, Nadezhda Neynsky, Marietje Schaake, Alf Svensson, Traian Ungureanu, Janusz Władysław Zemke
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	María Auxiliadora Correa Zamora, Leonidas Donskis